

Na temelju odredbe članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj 68/18 i 110/18) te članka 36. Statuta Grada Makarske (Glasnik Grada Makarske, br. 8/18 i 14/18), Gradsko vijeće Grada Makarske na ____ sjednici održanoj dana _____ 2019. godine, donosi

O D L U K U O KOMUNALNOM REDU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom propisuje se uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada Makarske (u daljnjem tekstu: Grad) za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, mjere za provođenje ove Odluke, mjere za održavanje komunalnog reda, obveze pravnih i fizičkih osoba te prekršajne odredbe.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ove Odluke imaju slijedeće značenje:

1. javne površine su površine u općoj uporabi, a prema namjeni razlikuju se na:

- *javnoprometne površine* (javne ceste, nerazvrstane ceste, trgovi, šetnice, pješački prolazi, javna stubišta, pješačke zone, nogostupi, pločnici, mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, pothodnici, nathodnici, tuneli, javna parkirališta, javne garaže, stajališta javnog gradskog prometa i slične površine);

- *javne zelene površine* su površine s vegetacijom (parkovi, park-šume, drvoredi, živice, dendrološki i cvjetni rasadnici, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, zemljišni pojas uz javnoprometne površine na kojima je zasađeno zelenilo, zeleni otoci, zelene površine uz cestu u naselju, zelene površine uz objekte javne namjene, te odmorišta i staze koji su sastavni dijelovi zelenih površina), kojih je korištenje namijenjeno svima i na kojima se osim biljnog materijala mogu nalaziti dječja igrališta s pripadajućom opremom, rekreacijske površine, te ostali sadržaji.

- *ostale javne površine* su površine uz sportske objekte, rekreacijske objekte i slično, objekte koji su namijenjeni za javne priredbe i druge slične površine, otvorene tržnice, groblja, kolodvore i slične prostore, kopneni dijelovi pomorskog dobra određeni zakonom koji su po svojoj prirodi namijenjeni općoj uporabi – trajektno i brodsko pristanište, plaže i slične površine);

2. komunalni objekti, uređaji i drugi objekti u općoj uporabi su javna rasvjeta, obavijesna ploča, ormarić, pano s planom naselja, odnosno s oznakom kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode ili s oznakom turističkih i sličnih objekata, nadstrešnica na stajalištu javnog prometa, javni sat, javni zahod, javni zdenac, vodoskok, fontana, koso dizalo - lift, javna telefonska govornica, samostojeći telekomunikacijski razvodni ormarići, poštanski sandučić, spomenik, skulptura i spomen-ploča;

3. pokretne naprave su lako prenosivi objekti koji služe za prodaju raznih artikala ili obavljanje određenih usluga, štandovi, klupe, kolica i sl., naprave za prodaju pića, napitaka i sladoleda, hladnjaci za sladoled, metalne i druge konstrukcije kao prodajni prostor ili prostor za uslužnu djelatnost, ambulatna, ugostiteljska i slična prikolica, otvoreni šank, naprave za igranje, automati, peći i drugi objekti za pečenje plodina, spremišta za priručni alat i materijal, pozornice i slične naprave, stolovi, stolice, pokretne ograde i druge naprave koje se postavljaju ispred ugostiteljskih, zanatskih i drugih radnji, odnosno u njihovoj neposrednoj blizini, vaze za cvijeće, suncobrani, tende, pokretne ograde, podesti, samostojeće montažno-

demontažne nadstrešnice i druga oprema postavljena na javnoj površini za potrebe ugostiteljskih objekata u svrhu organiziranja otvorenih terasa ispred ugostiteljskih objekata, šatori povodom raznih manifestacija, cirkuski šatori, lunaparkovi, zabavne radnje, čuvarske, montažne i slične kućice, automobili kao prezentacija, promocija ili nagradni zgodici, zaštitne naprave na izlozima i slično.

4. kiosk je tipski objekt lagane konstrukcije koji se može u cijelosti ili u dijelovima prenositi ipostavljati pojedinačno ili u grupi, a služi za obavljanje gospodarske i druge djelatnosti;

5. ploča s tvrtkom ili nazivom je ploča s tvrtkom pravne osobe ili imenom fizičke osobe obrtnika, odnosno nazivom obrta i drugo;

6. zaštitne napravesu tende, roloi, zaštitne rešetke, kamere, alarmni uređaji i slični predmeti koji se postavljaju na pročelja;

7. plakati su oglasi i slične objave reklamno-promidžbenog ili informativnog sadržaja;

8. reklame su reklamne zastave, reklamna platna (na građevinskim skelama, ogradama i građevinama u rekonstrukciji ili gradnji), osvjetljene reklamne vitrine (citylight), putokazne reklame, pokretne reklame, transparenti, reklamne naljepnice, reklamni ormarići, oslikane reklamne poruke (na zidovima građevina, ogradama, tendama i slično), reklamni natpisi i drugi predmeti koji služe reklamiranju, osim reklamnih panoa,

9. reklamni panoi su panoi, reklamni uređaji, konstrukcije i slično - samostojeći ili na objektima, reklamni stupovi (totemi i slično);

10. parkovna oprema postavlja se na javne zelene površine, a namijenjena je igri djece ili rekreaciji građana (ljuljačke, tobogani, penjalice, vrtuljci, slične naprave za igru djece, klupe, stolovi, parkovne ograde, stupići, košarice za smeće i slično);

11. vanjski dijelovi zgrade su pročelja, izlozi, balkoni, terase, ulazna i garažna vrata, prozori, žljebovi, krovovi, dimnjaci, klime, antene i drugo;

12. privremene građevine su montažni objekti i drugi objekti koji se postavljaju za potrebe sajмова i javnih manifestacija i prigodnog uređenja naselja;

13. vozilima u smislu ove Odluke smatraju se sve vrste vozila na motorni i električnipogon, kao što su osobni automobili, teretni automobili, autobusi, kamperska vozila, motocikli, mopedi, traktori, radni strojevi, priključna vozila i slično.

14. miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.)

II. UREĐENJE NASELJA

Članak 3.

Naselja na području Grada moraju biti uređena.

Pod uređenjem naselja, u smislu ove Odluke, smatra se uređenost javnih površina kojima upravlja Grad i drugih površina u općoj uporabi i površina na upravljanju drugih, a osobito izgled i uređenost:

- vanjskih dijelova zgrada;
- dvorišta, zelenih površina, ograda uz zgradu i sličnih površina;
- ploča s imenom naselja, ulica, trgova, te pločica s kućnim brojem zgrada;
- izloga,
- zaštitnih naprava;
- ploča s tvrtkom ili nazivom;
- plakata, jarbola za zastave, reklamnih natpisa, reklama i reklamnih panoa;
- pokretnih naprava, kioska, reklama, reklamnih natpisa, reklamnih panoa i drugih naprava na zemljištu u vlasništvu upravnih i fizičkih osoba;
- komunalnih objekata, uređaja i drugih objekata u općoj uporabi;
- kolodvora, stajališta, tržnica, ribarnica, groblja;

- te sanitarno – komunalne mjere uređenja naselja.

1. Vanjski dijelovi zgrada

Članak 4.

Vanjski dijelovi zgrada (pročelja, izlozi, balkoni, terase, ulazna i garažna vrata, prozori, žljebovi, krovovi, dimnjaci, klime, antene i drugo) u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba, u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, moraju biti održavani i uredni.

Vlasnik, korisnik, odnosno upravitelj zgrade dužan je neodržavane i neuredne vanjske dijelove zgrade obnoviti i održavati tako da se obnovljeni dijelovi zgrade uklapaju u cjeloviti izgled zgrade.

Zabranjeno je djelomično uređivanje pročelja višestambenih zgrada, osim u slučaju kad višestambena zgrada ima više zasebnih ulaza, kada je dopušteno uređivanje pročelja za stanove koji pripadaju istom ulazu.

Zabranjeno je pisati grafitu, poruke i slično te na drugi način uništavati vanjske dijelove zgrade.

Članak 5.

Vlasnik, odnosno korisnik zgrade dužan je odmah otkloniti oštećenja vanjskih dijelova zgrade (pročelje ili pokrov postojeće zgrade), zbog kojih postoji opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti, sukladno posebnim propisima o gradnji.

Članka 6.

Na prozorima, vratima, terasama, balkonima, lođama, ogradama i drugim vanjskim dijelovima zgrade, zabranjeno je vješati ili izlagati rublje, posteljinu, sagove, krpe i druge predmete, ako se time ometa ili onemogućava prolaz pješaka.

S prozora, terasa, balkona, lođa, ograda i drugih vanjskih dijelova zgrade zabranjeno je istresati krpe, sagove i slično, bacati otpad, prolijevati vodu, cijediti vodu ili na drugi način onečišćavati javnu površinu.

Zabranjeno je crtati, pisati, prljati, mehanički oštećivati, uništavati ili na drugi način nagrđivati pročelja zgrada.

Članak 7.

Na prozorima, balkonima, terasama i drugim sličnim dijelovima zgrade, u pravilu se drži cvijeće i ukrasno bilje i to na način da ne ugrožava sigurnost ljudi i imovine.

Antene i druge uređaje za prijem zemaljskih i satelitskih programa, rashladne (klima uređaje) i solarne uređaje, vlasnici, odnosno korisnici zgrade dužni su postaviti na vanjske dijelove zgrade i krovista, koji nisu vidljivi s površine javne namjene uz koju neposredno graniče.

Iznimno, kada ne postoji druga mogućnost, oprema i uređaji iz prethodnog stavka mogu se postavljati na vanjske dijelove zgrade koji su vidljivi s površine javne namjene uz koju neposredno graniče, ali moraju biti postavljeni na visini od najmanje 3,5 metara od kote terena, a kapanje vode iz klima uređajane smije se izvoditi na javnu površinu.

U slučaju iz prethodnog stavka vlasnici, odnosno korisnici zgrade dužni su za postavljanje opreme i uređaja iz stavka 2. ovog članka, ishoditi odobrenje Upravnog odjela za komunalne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Nadležno tijelo).

Vlasnici, odnosno korisnici zgrade dužni za postavljanje drugih uređaja (npr. ATM uređaji - bankomati i sl.) na pročelju zgrade, kojima se pristupa s javne površine, ishoditi odobrenje Nadležnog tijela.

Za postavljanje uređaja iz prethodnog stavka i druge opreme (npr. izloga i sl.) na pročelje objekta/zgrade koji se nalazi na području zaštićene kulturno-povijesne cjeline (stara gradska jezgra), kao i objekta/zgrade koji ima svojstvo pojedinačnog kulturnog dobra, kada se tim uređajima pristupa s javne površine, vlasnici, odnosno korisnici objekta/zgrade dužni su

prethodno ishoditi suglasnost tijela nadležnog za zaštitu i očuvanje kulturnog dobra, a potom i odobrenje Nadležnog tijela.

Članak 8.

Vlasnik, odnosno nositelj prava na zgradi koja ima svojstvo pojedinačnog kulturnog dobra ili se nalazi na području zaštićene kulturno-povijesne cjeline, kao i drugi imatelj kulturnog dobra, dužan je za sve zahvate na vanjskim dijelovima zgrade ishoditi odobrenje tijela nadležnog za zaštitu i očuvanje kulturnog dobra.

Zabranjeno je bilo kakvo izvođenje zahvata na vanjskim dijelovima zgrade iz stavka 1. ovog članka bez odobrenja ili suprotno odobrenju tijela nadležnog za zaštitu i očuvanje kulturnog dobra.

Zabranjeno je oštećivanje, ispisivanje poruka i grafita na zgradama iz stavka 1. ovog članka djelomično bojanje pročelja bojama koje se ne uklapaju u cjelovitu sliku pročelja.

Članak 9.

Zgrada koja svojim izgledom, zbog oštećenja ili dotrajalosti vanjskih dijelova, nagrđuje izgled ulice i naselja mora se urediti u tijeku godine u kojoj je ta okolnost utvrđena, sukladno programu trgovačkog društva nadležnog za održavanje i upravljanje stambenim zgradama, a po obavijesti Nadležnog tijela.

2. Uređenje dvorišta, zelenih površina, ograda uz zgradu i sličnih površina

Članak 10.

Vlasnici, odnosno korisnici zgrada i neizgrađenog građevinskog zemljišta dužni su dvorišta, vrtove, zelene i druge površine zgrada, neizgrađeno građevinsko zemljište te druge površine, u dijelu koji je vidljiv s javne površine, održavati urednima i čistima.

Ako se dvorišta, vrtovi, zelene i druge površine zgrada, neizgrađeno građevinsko zemljište, te druge površine uz javne površine, ne održavaju urednima i čistima, komunalni redar naredit će njihovom vlasniku, odnosno korisniku otklanjanje uočenih nedostataka.

Ukoliko vlasnici, odnosno korisnici prostora iz prethodnog stavka u ostavljenom roku ne postupe sukladno nalogu komunalnog redara, ti će se nedostaci otkloniti putem treće osobe na trošak vlasnika, odnosno korisnika prostora.

Dvorišta, vrtovi, neizgrađeno građevinsko zemljište i druge površine moraju se koristiti sukladno njihovoj namjeni, te s njih ne smiju dolaziti nikakve štetne imisije na javne površine, susjedne zgrade i druge objekte. Svojim stanjem i izgledom ne smiju narušavati estetski izgled okolnih površina.

Lišće, plodove i grane koji s površina iz stavka 1. ovog članka padnu na javnoprometnu površinu, vlasnici, odnosno korisnici, dužni su odmah ukloniti i površinu očistiti, a sakupljeni biootpad odložiti u za to posebno označene vreće.

Na prostorima dvorišta, vrtova, zelenih i drugih površina uz javne površine zabranjeno je odlagati otpad, posebice stare automobile, strojeve, električne i druge aparate i predmete iz kućanstva, građevinski šut, daske, dotrajale predmete i drugo što narušava izgled okoliša, te spaljivati svevrste otpadnih tvari.

Članak 11.

Vlasnici odnosno korisnici zgrada, stanova, poslovnih ili drugih prostorija na području Grada, kao proizvođači otpada (u daljnjem tekstu: Proizvođači otpada), dužni su posjedovati posude za miješani komunalni otpad, koje moraju držati na vlastitom zemljištu i održavati ih u čistom i urednom stanju.

Posude za miješani komunalni otpad Proizvođači otpada trebaju držati na onim mjestima na kojima se ne narušava estetski izgled okolnih površina.

Posude za miješani komunalni otpad postavljaju se tako da svojim položajem i smještajem što bolje ispune svrhu za koju se koriste.

Članak 12.

Proizvođači otpada dužni su miješani komunalni otpad odlagati u svoje posude za miješani komunalni otpad.

Proizvođači otpada dužni su pažljivo puniti posude za miješani komunalni otpad tako da se otpad ne rasipa po njima ili oko njih.

Posude za miješani komunalni otpad nije dozvoljeno pretrpavati otpadom na način da se time otežava zatvaranje posude.

Posude za miješani komunalni otpad moraju imati ispravne poklopce, koje su Proizvođači otpada nakon odlaganja, odnosno radnici koji skupljaju i odvoze komunalni otpad nakon utovara, dužni zatvoriti, a posudu vratiti na mjesto s kojeg su je uzeli.

Zabranjeno je odlaganje miješanog komunalnog otpada izvan posuda za miješani komunalni otpad.

Zabranjeno je druge vrste otpada odlagati u posude za miješani komunalni otpad.

Zabranjeno je odlaganje miješanog komunalnog otpada u posude za miješani komunalni otpad koji su u tuđem vlasništvu.

Članak 13.

Ograde uz javne površine moraju se postavljati tako da ne ometaju korištenje javnih površina, da ne predstavljaju opasnost za sigurnost i imovinu ljudi te da se vizualno uklapaju u okolni izgled. Ograde uz javne površine vlasnici, odnosno korisnici moraju redovito održavati.

Vlasnici, odnosno korisnici ograda od ukrasne živice ili drugog ukrasnog bilja, kada se one nalaze uz javnoprometne površine, dužni su prije započinjanja radova na orezivanju propisno označiti mjesto izvođenja radova te poduzeti sve mjere kako bi se za vrijeme rezidbe zaštitili ljudi i imovina, a nakon završetka radova na orezivanju dužni su odmah očistiti javnu površinu.

Ograde od ukrasne živice i drveće uz javnoprometne površine vlasnici, odnosno korisnici moraju redovito održavati i orezivati tako da ne prelaze preko regulacijske linije na javnoprometnu površinu, ne zaklanjaju preglednost, ne ometaju normalno kretanje pješaka i sigurnost prometa, ne zaklanjaju prometnu i svjetlosnu signalizaciju te javnurasyjetu.

Članak 14.

Ako postoji opasnost od rušenja stabla na javnu površinu i ozljeđivanja ljudi i/ili oštećenja imovine, komunalni redar će rješenjem narediti vlasniku, odnosno korisniku zemljišta potrebne zahvate na stablu.

Članak 15.

Javne zelene površine ispred stambenih i poslovnih zgrada mogu se, radi zaštite, ograditi metalnim stupićima, žardinjerama s cvijećem ili ukrasnom živicom, ako to neće ometati normalno kretanje pješaka, prometovanje vozila i ako neće smanjivati preglednost.

Odobrenje za ograđivanje javnih zelenih površina iz prethodnog stavka, vlasniku građevine ispred koje se traži ograđivanje, izdaje Nadležno tijelo.

Zabranjeno je ograđivanje javnih zelenih površina iz stavka 1. ovog članka bez odobrenja Nadležnog tijela.

Članak 16.

Pravna ili fizička osoba koja upravlja ili gospodari športskim, rekreacijskim i drugim sličnim objektima, park-šumama, spomen-područjima, grobljima, plažama, obalom mora i drugim sličnim površinama mora ih održavati urednima, čistima i redovito održavati zelenu površinu unutar tih prostora, te brinuti za njezinu zaštitu i obnovu.

Vlasnik individualnog stambenog objekta, vlasnik ili korisnik poslovnog objekta, škole, bolnice, crkve, samostana i slično, obvezatan je osigurati obnovu, uređenje, održavanje

i zaštitu zelene površine na zemljištu koje pripada objektu, odnosno zelenim površinama koje se nalaze u okviru ograđenog okoliša tog objekta.

Vlasnik ili korisnik stambene zgrade s ograđenim okolišem kojemu je onemogućen slobodan pristup i korištenje od strane drugih građana, obvezatan je osigurati održavanje i zaštitu zelene površine na zemljištu koje služi redovitoj upotrebi i predstavlja okoliš zgrade.

Pravna ili fizička osoba koja upravlja površinama iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka mora objekte i uređaje na njima održavati urednima i ispravnima.

Pravna ili fizička osoba koja se koristi ili upravlja površinama i objektima iz stavka 1. ovog članka mora, na vidnom mjestu, istaknuti pravila o održavanju reda, čistoće, zaštite zelenila i slično.

Ukoliko osobe iz stavka 1. ovog članka ne ispune obvezu održavanja reda, čistoće i zaštite zelene površine, isto će se izvršiti preko treće osobe na njihov trošak.

3. Ploče s imenom naselja, ulica, trgova i pločice s brojem zgrade

Članak 17.

Na području Grada naselja, ulice i trgovi moraju biti označeni imenom, a zgrade moraju biti obilježene brojevima.

Naselja, ulice, trgovi i zgrade označavaju se i obilježavaju na način i po postupku propisanom posebnim propisom.

Članak 18.

Za označavanje imena naselja, ulica i trgova postavljaju se ploče, table, a na zgrade se postavljaju pločice s kućnim brojem zgrade.

Ploče za označavanje imena ulica i trgova mogu sadržavati i opis značenja imena ulica i trgova i druge informacije ili se uz njih mogu postavljati ploče (dopunske ploče) s opisom značenja imena ulica i trgova i drugim informacijama.

Vlasnik zgrade dužan je na zgradu postaviti pločicu s kućnim brojem zgradenajkasnije prije početka korištenja zgrade.

Vlasnik, odnosno upravitelj zgrade, dužan je voditi brigu o tome da zgrada bude stalno obilježena kućnim brojem.

Zabranjeno je oštećivati i uništavati te neovlašteno skidati i mijenjati table, pločei pločice iz stavka 1. ovoga članka.

4. Izlozi

Članak 19.

Izlozi, izložbeni ormarići i druga slična oprema poslovnog prostora (u daljnjem tekstu: izlog) moraju biti tehnički i estetski oblikovani, odgovarajuće osvjetljeni u skladu s izgledom zgrade i okoliša, tako da izravno ne obasjavaju javnoprometnu površinu, a svojim položajem ne smiju onemogućiti ili otežati korištenje javnih površina.

Na javnoj površini pored ulaza u poslovni prostor mogu se, u svrhu njegova uljepšavanja i ukrašavanja, postaviti tegle sa cvijećem.

Vlasnik, odnosno korisnik poslovnog prostora dužan je izlog držati urednim i čistim.

Za blagdane i prigodne manifestacije izlozi mogu biti prigodno uređeni.

Vlasnik, odnosno korisnik poslovnog prostora ne smije u izlogu držati ambalažu ili skladištiti robu, niti smije izlagati robu izvan izloga i poslovnog prostora.

Zabrana iz prethodnog stavka ne odnosi se na vlasnike, odnosno korisnike poslovnog prostora u kojem se prodaje živo cvijeće.

Za izlaganje živog cvijeća izvan poslovnog prostora vlasnik, odnosno korisnik istog dužan je ishoditi odobrenje Nadležnog tijela.

Članak 20.

Zabranjeno je uništavati izloge, te po njima ispisivati poruke i obavijesti, crtati, šarati i na drugi ih način prljati ili nagrđivati. Iznimno, na izlozima je dopušteno isticati privremene obavijesti o prigodnim i sezonskim sniženjima.

Vlasnik, odnosno korisnik poslovnog prostora koji se ne koristi, dužan je izlog, vrata i ostale otvore uredno prekriti neprozirnim materijalom, te onemogućiti uvid u unutrašnjost poslovnog prostora.

Vlasnik, odnosno korisnik izloga dužan je oštećenja na izlogu ukloniti bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka oštećenja.

Komunalni redar rješenjem će narediti vlasniku, odnosno korisniku izloga uklanjanje oštećenja iz stavka 3. ovoga članka.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ne postupi po rješenju iz stavka 4. ovoga članka, a postoji neposredna opasnost za sigurnost prolaznika, Grad će izvršenje rješenja provesti putem treće osobe na trošak vlasnika, odnosno korisnika poslovnog prostora.

5. Zaštitne naprave

Članak 21.

Zaštitne naprave su tende, roloi, zaštitne rešetke, kamere, alarmni uređaji i slični predmeti, koji se postavljaju na vanjske dijelove zgrade.

Zaštitne naprave iz prethodnog stavka moraju biti uredne i ispravne.

Članak 22.

Kamere se postavljaju za provođenje nadzora radi prevencije protupravnih ponašanja i utvrđivanja počinitelja prekršaja, te zaštite imovine u vlasništvu Grada, sukladno posebnim propisima, s obvezom javnog isticanja natpisa da je prostor pod video nadzorom.

Kamere se postavljaju na temelju rješenja Nadležnog tijela po prethodno pribavljenoj suglasnosti ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, te Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Pravna osoba ili fizička osoba obrtnik kojoj je Grad povjerio postavljanje i održavanje kamera dužna ih je održavati u ispravnom stanju.

6. Ploča s tvrtkom ili nazivom

Članak 23.

Pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost istiche ploču s nazivom tvrtke ili obrta, odnosno druge samostalnu djelatnosti, na poslovnu prostoriju u kojoj posluje.

Ustanove i druge institucije isticu naziv na mjestu određenom posebnim propisima, odnosno na objekt u kojem se nalazi poslovni prostor ustanove, odnosno institucije.

Pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, te ustanova i druga institucija, može na pročelje zgrade u kojoj koristi poslovni prostor postaviti i ploču s natpisom i imenom poslovnog prostora, obavijest o djelatnosti koju obavlja, te obavijest o radnom vremenu (u daljnjem tekstu: natpis).

Natpis mora biti tehnički i estetski oblikovan i uredan, maksimalnih dimenzija: visina 0.5 m i dužina 1 m, a tekst pravopisno ispravno napisan.

Svi natpisi većih dimenzija u smislu ove Odluke smatraju se reklamama i za njihovo postavljanje potrebno je odobrenje Nadležnog tijela.

Članak 24.

Ploča s tvrtkom, nazivom i natpisom dimenzija većih od propisanih stavkom 4. prethodnog članka, na pročelje zgrade postavlja se na temelju rješenja Nadležnog tijela.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. i 2. prethodnog članka, mora održavati ploču s tvrtkom, nazivom i natpisom, urednom, čistom i čitkom, a u slučaju njezine dotrajalosti istu mora obnoviti, odnosno zamijeniti.

Zabranjeno je predmete iz prethodnog stavka prljati i uništavati.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. i 2. prethodnog članka dužna je ukloniti ploču s tvrtkom, nazivom i natpisom s pročelja zgrade u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti, odnosno prestanka korištenja poslovnog prostora te pročelje zgrade vratiti u prvobitno stanje.

Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. i 2. prethodnog članka ne postupi sukladno stavku 4. ovoga članka, komunalni redar rješenjem će narediti uklanjanje ploče s tvrtkom, nazivom i natpisom.

Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. i 2. prethodnog članka ne postupi po rješenju komunalnog redara iz prethodnog stavka, ploča s tvrtkom, nazivom i natpisom uklonit će se putem treće osobe na njihov trošak.

7. Plakati, jarboli za zastave, reklamni natpisi, reklame i reklamni panoi

Članak 25.

Plakati, oglasi i slične objave reklamno-promidžbenog ili informativnog sadržaja (u daljnjem tekstu: plakati) mogu se bez posebnog odobrenja postavljati samo na oglasnim ili reklamnim pločama, oglasnim stupovima, oglasnim ormarićima, oglasnim panoima i drugim oglasnim prostorima koji služe isključivo za navedenu namjenu.

Iznimno, na temelju odobrenja Nadležnog tijela, za određene javne manifestacije plakati se mogu postavljati i na druga mjesta, osim na stabla, pročelja zgrada, ograde i telefonske govornice, prometnu signalizaciju, trafostanice, energetske ormariće, objekte i uređaje javne namjene, te druga mjesta koja nisu za to namijenjena.

Za postavljene plakate solidarno su odgovorni osoba koja ih postavlja i organizator priredbe ili manifestacije, odnosno pravna ili fizička osoba čiji se proizvod ili usluga plakatom oglašava.

Troškove uklanjanja plakata, kao i čišćenja mjesta na kojima ne smiju biti postavljeni, snosi organizator priredbe ili manifestacije, odnosno pravna ili fizička osoba čiji se proizvod ili usluga plakatom oglašava.

Zabranjeno je postavljanje plakata na mjestima koja ne služe za tu namjenu bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 26.

Uredno postavljene plakate zabranjeno je prljati, oštećivati ili uništavati.

Osoba koja je postavila plakate, oglase i druge slične objave, odnosno organizator priredbe ili manifestacije, odnosno pravna ili fizička osoba čiji se proizvod ili usluga plakatom oglašava, dužni su ih ukloniti odmah po isteku održavanja priredbe, manifestacije ili drugog događaja koji se oglašava, odnosno odmah po isteku roka na koji su imali odobrenje, a korištene površine očistiti i urediti.

Ukoliko osobe iz prethodnog stavka ne uklone, odnosno ne uredi i ne očiste korištene površine sukladno prethodnom stavku Grad će to učiniti putem treće osobe, a za nastale troškove teretit će osobe iz prethodnog stavka, solidarno.

Članak 27.

Odredbе članka 25. i 26. ove Odluke odnose se i na oglašavanje za potrebe izborne promidžbe.

Članak 28.

Jarbol za zastave postavlja se na pročelja zgrada, zemljište uz objekte te javne površine.

Na jarbolima se postavljaju državne, županijske i gradske zastave te prigodne zastave za određene manifestacije, kao i reklamne zastave.

Jarbol se postavlja na temelju rješenja Nadležnog tijela.

Članak 29.

Zastava Republike Hrvatske ističe se sukladno posebnim propisima.

Jarboli za zastave i zastave moraju biti uredni, čisti i neoštećeni.

Članak 30.

Reklame su: reklamne zastave, reklamna platna (na građevinskim skelama, ogradama i građevinama u rekonstrukciji ili gradnji), osvijetljene reklamne vitrine (citylight), putokazne reklame, pokretne reklame, transparenti, reklamne naljepnice, reklamni ormarići, oslikane reklamne poruke (na zidovima građevina, ogradama, tendama, prometnicama i slično), reklamni natpisi i drugi predmeti koji služe reklamiranju, osim reklamnih panoa.

Reklame iz stavka 1. ovoga članka postavljaju se na javnu površinu na temelju odobrenja Nadležnog tijela, ako posebnim popisima nije drugačije određeno.

Zabranjeno je postavljanje reklama iz stavka 1. ovoga članka na javnu površinu bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Zabranjeno je bacati reklamne i druge letke (iz zrakoplova, balona i slično) na javne površine bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 31.

Reklamni panoi su: panoi, reklamni uređaji, konstrukcije i slično - samostojeći ili na objektima te reklamni stupovi (totemi i slično).

Reklamni panoi postavljaju se na javne površine na temelju odobrenja Nadležnog tijela, ako posebnim popisima nije drugačije određeno.

Zabranjeno je postavljanje reklamnog panoa na javnu površinu bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Tvrtka ili ime vlasnika reklamnog panoa moraju biti istaknuti na reklamnom panou.

Ako reklamni pano nema istaknutu reklamnu poruku, vlasnik ga je dužan prekriti odgovarajućim materijalom bijele boje.

Članak 32.

Vlasnici, odnosno korisnici plakata, jarbola za zastave, reklamnih natpisa, reklama i reklamnih panoa moraju ih održavati u urednom i ispravnom stanju, a oštećene, dotrajale ili uništene obnoviti, zamijeniti novima ili ukloniti.

Zabranjeno je predmete iz stavka 1. ovog članka prljati i uništavati.

Članak 33.

Priključivanje reklama, reklamnih natpisa i reklamnih panoa na sustav javne rasvjete nije dopušteno.

Osvjetljavanje reklama, reklamnih natpisa i reklamnih panoa može se izvesti samo na način kojim se ne stvara svjetlosno onečišćenje, odnosno tako da promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima, uzrokovana emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora svjetlosti, ne djeluje štetno na ljudsko zdravlje i ne ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja.

Članak 34.

Postavljanje reklama, reklamnih natpisa i reklamnih panoa, te druge slične opreme koja se koristi za komercijalne potrebe na zaštitnim ogradama gradilišta ili neizgrađenog građevinskog zemljišta kada su iste postavljene na javnim površinama, dopušteno je samo uz odobrenje Nadležnog tijela.

Članak 35.

Turistička signalizacija na području Grada postavlja se na mjestima koja posebnom odlukom odredi gradonačelnik, a na prijedlog Nadležnog tijela.

8. Pokretne naprave, kiosci, reklame, reklamni natpisi, reklamni panoii druge naprave na zemljištu u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba**Članak 36.**

Pokretne naprave, kiosci, reklame, reklamni natpisi, reklamni panoi i druge naprave na zemljištu u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba mogu se postavljati samo na onim mjestima na kojima se zbog toga neće stvarati suvišna buka, svjetlosno onečišćenje, nečistoća, ugrožavati sigurnost prometa, te na mjestima na kojima se neće umanjiti estetski izgled toga mjesta.

Odobrenje za postavljanje predmeta iz stavka 1. ovog članka na zemljištu u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba daje Nadležno tijelo.

Ako nakon ishoda odobrenja iz prethodnog stavka komunalni redar utvrdi da su predmeti iz stavka 1. ovog članka postavljeni na mjestu na kojem se zbog toga stvara suvišna buka, svjetlosno onečišćenje, nečistoća, ugrožava sigurnost prometa ili umanjuje estetski izgled toga mjesta, kao i u drugim opravdanim slučajevima, predložiti će Nadležnom tijelu ukidanje odobrenja.

Zabranjeno je postavljanje predmeta iz stavka 1. ovog članka na zemljištu u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Vlasnici predmeta iz stavka 1. ovog članka na zemljištu u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba moraju ih održavati urednima i ispravnima.

Uz zahtjev za postavljanje pokretne naprave, kioska, reklame, reklamnog natpisa, reklamnog panoa i druge naprave potrebno je priložiti dokaz o pravu korištenja nekretnine (dokaz o vlasništvu zemljišta, ugovor o zakupu zemljišta, suglasnost vlasnika zemljišta i slično), skicu ili fotografiju i fotomontažu pokretne naprave, tehnički opis, potvrdu Upravnog odjela za proračun i financije Grada o plaćanju dospjelih obveza, te druge isprave sukladno propisima o gradnji.

Zahtjev iz prethodnog stavka ne može biti odobren ukoliko podnositelj zahtjeva nije podmirio sve dospjele obveze prema Gradu.

9. Komunalni objekti, uređaji i drugi objekti u općoj uporabi**Članak 37.**

Komunalni objekti, uređaji i drugi objekti u općoj uporabi (u daljnjem tekstu: objekti u općoj uporabi) postavljaju se na javnim površinama radi uređenja Grada, pružanja usluga održavanja komunalne infrastrukture i lakšeg snalaženja građana na području Grada.

Članak 38.

Objekti u općoj uporabi su:

- javna rasvjeta,
- ploče s orijentacijskim planom Grada,
- javni satovi,
- javni zahodi,
- vodoscoci, fontane, hidranti i slični objekti i uređaji,
- javne telefonske govornice i poštanski sandučići,
- spomenici, spomen-ploče, skulpture i slični predmeti,
- kolodvori i druga stajališta, parkirališta, tržnice, ribarnice i groblja.

Članak 39.

Pravna osoba ili fizička osoba obrtnik, kojoj je Grad povjerio na održavanje ili upravljanje objekte u općoj uporabi, odnosno vlasnik, dužan ih je održavati urednima, čistima i funkcionalno ispravnima.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka, dužna je nastala oštećenja i kvarove otkloniti u najkraćem roku, a najkasnije u roku od 10 dana od utvrđivanja oštećenja ili kvara.

Zabranjeno je pisati grafite, poruke i slično te na drugi način oštećivati i uništavati objekte u općoj uporabi.

9.1. Javna rasvjeta

Članak 40.

Javnoprometne površine, javne zelene površine i ostale površine (javne površine školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu Grada) moraju biti opremljene sustavom javne rasvjete.

Javna rasvjeta mora biti izvedena u skladu sa suvremenom svjetlosnom tehnikom uvažavajući načelo energetske učinkovitosti te biti funkcionalna, ekološki prihvatljiva i estetski oblikovana.

Pri postavljanju javne rasvjete mora se voditi računa o urbanističkoj vrijednosti i značenju te izgledu pojedinih dijelova Grada, pojedinih javnih površina i njihovoj namjeni kao i potrebama prometa i građana.

Fizička ili pravna osoba kojoj je Grad povjerio održavanje javne rasvjete, opremu i uređaje javne rasvjete mora redovito održavati u stanju funkcionalne sposobnosti i ispravnosti (prati, ličiti, mijenjati dotrajale i oštećene dijelove, žarulje i slično).

Zabranjeno je priključivanje električnih instalacija rasvjete i drugih instalacija na sustav javne rasvjete te drugo korištenje sustava javne rasvjete, bez suglasnosti Nadležnog tijela.

Članak 41.

Javna rasvjeta u pravilu mora svijetliti cijelu noć uz uvažavanje provedbe mjera uštede električne energije.

Članak 42.

Zabranjeno je oštećivanje i uništavanje rasvjetnih stupova i rasvjetnih tijela.

Zabranjeno je na rasvjetne stupove postavljanje transparenata, lijepljenje oglasa, obavijesti, reklama i slično, a iznimno je dopušteno uz odobrenju Nadležnog tijela.

Postavljanje ukrasnih zastavica, informativno-promidžbenih panoa, vertikalne i svjetlosne prometne signalizacije i slične opreme na rasvjetne stupove dopušteno je samo uz odobrenje Nadležnog tijela.

9.2. Ploče s orijentacijskim planom Grada

Članak 43.

U cilju lakšeg snalaženja građana i turista, na području Grada mogu se postavljati ploče s orijentacijskim planom Grada.

Ploče s orijentacijskim planom Grada postavljaju se na mjestima na kojima se okuplja veći broj ljudi, na glavnim prilazima Gradu i na drugim za to određenim mjestima.

U orijentacijskom planu moraju biti ucrtane glavne ulice, trgovi, parkovi, najvažniji objekti u Gradu (škola, dječji vrtić, pošta, banka, zdravstvena ustanova i slično) te oznaka mjesta na kojem se plan nalazi.

Ploče s orijentacijskim planom postavlja i održava Grad, odnosno za to ovlaštena pravna ili fizička osoba.

9.3. Javni satovi

Članak 44.

Na važnijim trgovima i prolazima te drugim za to određenim mjestima mogu se postavljati javni satovi.

Javne satove postavlja i održava Grad, odnosno za to ovlaštena pravna ili fizička osoba.

Pravne ili fizičke osobe mogu na zgradama koje koriste postavljati satove samo uz odobrenje Nadležnog tijela.

Satovi koje postavlja pravna ili fizička osoba iz stavka 3. ovog članka, moraju se održavati u urednom stanju.

Zabranjeno je postavljati satove na zgrade bez odobrenja ili suprotno odobrenju iz stavka 3. ovog članka.

9.4. Javni zahodi**Članak 45.**

Javni zahodi grade se i postavljaju na trgovima, tržnicama, autobusnim kolodvorima i sličnim javnim prostorima, te u parkovima, park-šumama, na izletištima, sportskim objektima, u blizini javnih plaža, odnosno na mjestima na kojima se građani okupljaju i duže zadržavaju.

Javni zahodi moraju ispunjavati odgovarajuće higijenske i tehničke uvjete, a vlasnik, odnosno ovlaštena pravna ili fizička osoba koja ih održava, mora ih održavati u urednom i ispravnom stanju.

Javne zahode treba graditi na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Javni zahodi moraju u pravilu raditi tijekom cijelog dana.

Vrijeme početka i završetka rada javnih zahoda utvrđuje gradonačelnik, na prijedlog Nadležnog tijela.

9.5. Vodokoci, fontane, hidranti i slični objekti i uređaji**Članak 46.**

Na području Grada, uz odobrenje Nadležnog tijela, mogu se graditi i postavljati javni vodokoci, fontane, javne česme i slični objekti i uređaji koji svojim izgledom uljepšavaju okoliš.

Javni vodokoci, fontane i slični objekti i uređaji moraju biti ispravni i uredni.

Javne vodokoke, fontane i slične objekte i uređaje zabranjeno je uništavati, onečišćavati, po njima šarati, crtati ili ih na drugi način prljati i nagrđivati, odnosno nenamjenski koristiti.

Zabranjeno je kupanje u javnim vodokocima i fontanama kao i vađenje novca bačenog u iste.

Protupožarni hidranti i hidranti za pranje i zalijevanje javnih površina moraju se održavati u ispravnom stanju.

Zabranjeno je uništavanje, oštećivanje ili neovlaštena uporaba hidranata za vlastite potrebe (pranje automobila ili privatnih površina i prostora).

Javne vodokoke, fontane, hidrante i slične objekte i uređaje postavlja i održava Grad, odnosno za to ovlaštena pravna ili fizička osoba.

9.6. Javne telefonske govornice i poštanski sandučići**Članak 47.**

Javne telefonske govornice i poštanski sandučići u pravilu se postavljaju na mjestima na kojima se građani okupljaju i dulje zadržavaju, kao što su trgovci, tržnice, zdravstvene ustanove, trgovački objekti ili prodajni centri, stambene zgrade s većim brojem stanova,

autobusni kolodvori i slični prostori, tako da svojim izgledom ne narušavaju okoliš te da zadovoljavaju estetske kriterije.

Javne telefonske govornice i poštanski sandučići postavljaju se uz odobrenje Nadležnog tijela, na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Javne telefonske govornice i poštanske sandučiće postavljaju i održavaju pravne osobe koje pružaju telekomunikacijske i poštanske usluge.

Zabranjeno je postavljati javne telefonske govornice i poštanske sandučiće bez odobrenja Nadležnog tijela.

9.7. Spomenici, spomen-ploče, skulpture i slični predmeti

Članak 48.

Na području Grada na objekte, javne površine i druge prostore dopušteno je postavljati spomenike, spomen ploče, skulpture i slične predmete, te postavljene uklanjati, samo uz odobrenje Nadležnog tijela, ukoliko posebnim propisima nije drugačije određeno.

Članak 49.

Uz zahtjev za postavljanje spomenika, spomen ploča, skulptura i sličnih predmeta, koji se podnosi Nadležnom tijelu, podnositelj zahtjeva obavezno dostavlja idejni projekt, tehnički opis, oznaku lokacije, obrazloženje o potrebi postave predmeta i drugu dokumentaciju.

U postupku izdavanja odobrenja za postavljanje ili uklanjanje spomenika, spomen ploča, skulptura i sličnih predmeta, Nadležno tijelo pribavit će suglasnost gradskog upravnog tijela nadležnog za društvene djelatnosti.

Osim navedenog, potrebno je pribaviti i suglasnost Konzervatorskog odjela, ukoliko se spomenici, spomen ploče, skulpture i slični predmeti postavljaju ili uklanjaju sa područja zaštićene kulturno-povijesne cjeline ili pojedinačnog kulturnog dobra.

Članak 50.

Osobe na čiji je zahtjev postavljen spomenik, spomen ploča, skulptura i slični predmeti, dužne su ih držati urednima i zaštititi od uništavanja, a ukoliko te osobe više ne postoje o održavanju se brine Grad.

Postavljene spomenike, spomen ploče, skulpture i slične predmete, zabranjeno je prljati, po njima pisati, crtati ili ih na bilo koji drugi način oštećivati.

9.8. Kolodvori i druga stajališta, tržnice, ribarnice i groblja

9.8.1. Kolodvori i druga stajališta

Članak 51.

Vlasnik, odnosno korisnik kolodvorske zgrade, perona, sanitarnog uređaja i predprostora kolodvora te čekaonice, dužan ih je održavati urednima, čistima i ispravnima.

Članak 52.

Stajališta gradskog prometa moraju u pravilu biti natkrivena i opremljena klupama te se moraju održavati u čistom i ispravnom stanju, a svako oštećenje tih prostora mora se u najkraćem mogućem roku popraviti.

Autotaksi stajališta moraju biti čista i u ispravnom stanju, te se ne smiju koristiti protivno namjeni za koju su određena.

Na stajalištima iz stavka 1. i 2. ovoga članka obvezno se postavljaju posude za otpatke i opuške.

Stajališta iz stavka 1. i 2. ovoga članka održava Grad, odnosno za to ovlaštena pravna ili fizička osoba.

Članak 53.

Na području Grada zabranjeno je obavljati iskrcaj i ukrcaj putnika javnog i izvanrednog prijevoza izvan stajališta označenih prometnom signalizacijom za tu namjenu.

9.8.2. Tržnice i ribarnice

Članak 54.

Tržnice na kojima se obavlja promet poljoprivrednim i drugim proizvodima moraju se održavati čistima i urednima, te se na istima mora osigurati ispravnost i čistoća opreme i uređaja, urednost nasada i postaviti odgovarajuća opremu za odlaganje otpada, o čemu se brine Grad, odnosno za to ovlaštena pravna ili fizička osoba koja upravlja tržnicom, u dogovoru s davateljem javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada.

Članak 55.

Planom rasporeda i korištenja tržnica određuje se raspored i broj štandova, kioska i drugih pokretnih i nepokretnih naprava, te lokacije kontejnera.

Članak 56.

Tržni red uređuje se Pravilnikom kojeg donosi gradonačelnik.

Tržnim redom posebice se utvrđuje:

- radno vrijeme,
- proizvodi koji se smiju prodavati,
- vrijeme dostave proizvoda,
- čišćenje i odvoz smeća,

Tržni red mora biti istaknut na vidnom mjestu na prostoru tržnice.

Članak 57.

Izlaganje ili prodaja poljoprivrednih, prehrambenih i drugih proizvoda izvan prostora tržnica dopušteno je samo uz odobrenje Nadležnog tijela.

Gradonačelnik može odrediti prostore za prodaju izvan tržnica tzv. prodaju s klupa, te urediti način njihovog korištenja, upravljanja i održavanja.

Prodavatelju koji postupi protivno odredbi stavka 1. ovog članka privremeno će se oduzeti prehrambena roba s mogućnošću preuzimanja robe u roku od 24 sata i plaćanja nastalih troškova, a u protivnom će se dati u humanitarne svrhe, dok će se neprehrambena roba privremeno oduzeti, s mogućnošću preuzimanja robe nakon plaćanja nastalih troškova prijevoza, skladištenja i drugih troškova, a u protivnom će se prodati javnim nadmetanjem, radi podmirenja nastalih troškova.

Članak 58.

Nakon isteka radnog vremena tržnice Grad odnosno ovlaštena pravna ili fizička osoba koja upravlja tržnicom, dužna je svakog dana dovesti tržnicu u čisto i uredno stanje.

Članak 59.

Ribarnice se moraju održavati čistima i urednima, te se na istima mora osigurati ispravnost i čistoća opreme i uređaja i postaviti odgovarajuća opremu za odlaganje otpada, o čemu se brine pravna ili fizička osoba koja upravlja ribarnicom.

Izlaganje i prodaja ribe i morskih plodova izvan prostora ribarnice dopušteno je samo uz odobrenje Nadležnog tijela.

Prodavatelju koji postupi protivno odredbi prethodnog stavka privremeno će se oduzeti prehrambena roba s mogućnošću preuzimanja robe u roku od 24 sata i plaćanja nastalih troškova, a u protivnom će se dati u humanitarne svrhe.

9.8.3. Groblja

Članak 60.

Pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio upravljanje grobljima mora ih održavati čistima i urednima.

Održavanje groblja, grobnih mjesta i nadgrobnih spomenika uređuje se posebnom odlukom.

9.9. Sanitarно-komunalne mjere

9.9.1. Septičke i sabirne jame

Članak 61.

Septičke jame na području Grada mogu se graditi i koristiti samo tamo gdje ne postoji mogućnost priključenja građevina na uređaje za odvodnju otpadnih voda.

Septičke i sabirne jame grade se i s njima se postupa, sukladno posebnim propisima.

Septičke i sabirne jame moraju biti vodonepropusne, a pražnjenje trebaju obavljati ovlaštene osobe.

Čišćenje septičkih jama obavlja ovlaštena fizička ili pravna osoba u skladu sa sanitarno tehničkim uvjetima, a na zahtjev vlasnika, odnosno korisnika septičke jame.

Na traženje komunalnog redara vlasnik, odnosno korisnik septičke jame dužan je predočiti dokaz vodonepropusnosti septičke jame, odnosno potvrdu ovlaštene osobe za ispitivanje vodonepropusnosti sustava odvodnje (cijevi i septičkih jama).

Članak 62.

Vlasnici, odnosno korisnici septičkih jama dužni su redovno i na vrijeme zatražiti čišćenje septičkih jama kako ne bi došlo do prelijevanja, a time i onečišćavanja okoline. Troškove čišćenja septičkih jama snosi vlasnik, odnosno korisnik septičke jame.

Okolni prostor i septička jama nakon završenog čišćenja moraju se dezinficirati i dovesti u bezopasno stanje po zdravlje ljudi.

Komunalno redarstvo kada utvrdi da se septička jama prelijeva ili propušta fekalije naredit će njezino čišćenje vlasniku, odnosno korisniku iste.

Ako vlasnik odnosno korisnik septičke jame ne postupi na način utvrđen u prethodnom stavku, čišćenje septičke jame izvršit će ovlaštena pravna osoba na teret njezinog vlasnika odnosno korisnika.

Pravna osoba koja upravlja vodovodom ili kanalizacijom kad utvrdi da se septička jama prelijeva ili propušta fekalije, odlučit će o prekidanju dovoda vode zgradi čije se fekalije izljevaju iz septičke jame, dok se ista ne dovede u ispravno stanje.

Ovlašteni vršitelj komunalne usluge koji odvozi fekalije dužan je iste izljevati u kanalizacijsku mrežu ili na drugo za to određeno mjesto, na lokaciji koja je za to određena i snosi odgovornost za eventualno zagađenje okoliša, uz obvezu nadoknade počinjene štete.

Zabranjeno je izljevati fekalije u more i druge vodotoke, odnosno izvan za to predviđenih mjesta.

9.9.2. Dezinskcija, deratizacija i zaštita bilja

Članak 63.

U svrhu zaštite zdravlja građana i stvaranja uvjeta za svakodnevni normalni život, tijekom godine obavlja se sustavna dezinskcija, dok se sustavna deratizacija javnih površina obavlja dva puta godišnje (proljeće – jesen), uz njezino obvezno održavanje cijele godine.

Pod pojmom sustavne dezinfekcije podrazumijeva se prskanje ili zamagljivanje odgovarajućim sredstvima, u cilju uništavanja muha, komaraca i drugih insekata.

Pod pojmom sustavne deratizacije podrazumijeva se postavljanje odgovarajućih mamaca za uništavanje štakora i drugih glodavaca.

Opseg, način, vrijeme i ostali uvjeti obavljanja obvezne sustavne dezinfekcije i deratizacije utvrđuju se Programom mjera obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije za područje Grada, kojega u obliku izvoda iz Programa mjera obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije za područje Splitsko-dalmatinske županije donosi Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije.

Članak 64.

Na poziv komunalnog redara, pravna ili fizička osoba kojoj su povjereni poslovi dezinfekcije i deratizacije, dužna je iste ponoviti ukoliko se ocjeni da je taj postupak potreban.

Ovlaštena osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je prije početka izvođenja sustavne dezinfekcije i deratizacije na odgovarajući način obavijestiti građane o početku i završetku izvođenja tih radova.

Članak 65.

Zaštita bilja vrši se tijekom svibnja i lipnja na stablima brijesta na području Grada, a u cilju suzbijanja zlatice brijesta.

U suzbijanju zlatice brijesta treba koristiti preparat koji se preporučuje za primjenu u urbanim sredinama.

9.9.3. Uklanjanje ustajale vode iz okoliša

Članak 66.

Vlasnici, odnosno korisnici stambenog prostora, garažnog prostora, poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, dužni su uklanjati ustajalu vodu koja se nalazi unutar okućnica tih objekata i s navedenih površina, zbog sprječavanja razmnožavanja insekata, a time i onečišćenja okoliša i ugrožavanja zdravlja ljudi.

9.9.4. Držanje domaćih životinja

Članak 67.

Unutar građevinskog područja Grada zabranjeno je držati domaće životinje: kopitare, papkare i perad.

Pod kopitarima smatraju se konji, magarci, mazge i mule. Pod papkarima smatraju se goveda, ovce, koze i svinje. Pod peradi smatraju se kokoši, purani, guske, patke, prepelice i druga domaća perad i pernata divljač.

Izvan građevinskog područja Grada mogu se držati životinje iz stavka 1. ovog članka, pod uvjetom da njihovo držanje ispunjava higijensko-sanitarne, tehničke i druge propisane uvjete i ako su ta područja udaljena više od 50 metara od najbliže javne prometnice i 100 metara od najbližeg stambenog objekta.

Članak 68.

Komunalni redar može rješenjem zabraniti držanje domaćih životinja na područjima gdje je to dopušteno, ako se time ometaju okolni stanari, ne provode higijensko-sanitarne, tehničke i druge mjere, šire štetne imisije (neugodan miris) ili narušava izgled naselja.

Ako se životinje drže u zabranjenoj zoni, komunalni redar izdati će rješenje o uklanjanju s rokom izvršenja.

Ukoliko vlasnik životinje ne postupi po rješenju iz prethodnog stavka, postupak uklanjanja provest će ovlaštena pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio poslove veterinarsko-higijeničarskog servisa.

III. UREĐENJE I KORIŠTENJE POVRŠINA JAVNE NAMJENE I ZEMLJIŠTA U VLASNIŠTVU GRADA TE ODRŽAVANJE REDA NA TIM POVRŠINAMA

1. Uređenje javnih zelenih površina

Članak 69.

Javne zelene površine moraju se redovito održavati, tako da svojim izgledom uljepšavaju naselje i služe svrsi za koju su namijenjene.

Članak 70.

Javne zelene površine održavaju se u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture, te prema operativnim i terminskim planovima, koje utvrđuje Nadležno tijelo.

Pod održavanjem javne zelene površine smatra se posebice:

- sadnja i uzgoj biljnih nasada,
- podrezivanje stabala i grmlja,
- okopavanje i plijevljene grmlja i živice,
- košenje trave,
- gnojenje i prihranjivanje biljnog materijala koji raste u nepovoljnim uvjetima (drvoredi i slično),
- uklanjanje otpalog granja, lišća i drugih otpadaka,
- održavanje posuda sa ukrasnim biljem u urednom i ispravnom stanju,
- preventivno djelovanje na sprječavanju biljnih bolesti, uništavanje biljnih štetnika, te kontinuirano provođenje zaštite zelenila,
- održavanje pješačkih putova i naprava na javnoj zelenoj površini (oprema) u urednom stanju (ličenje i popravci klupa, košarica za otpatke, popločenja i slično),
- postavljanje zaštitne ograde od prikladnog materijala, odnosno živice na mjestima ugroženim od uništavanja,
- postavljanje ploča s upozorenjima za zaštitu javne zelene površine,
- obnavljanje, a po potrebi i rekonstrukcija, zapuštenih javnih zelenih površina,
- uređenje i privođenje namjeni neuređenih javnih zelenih površina.

Javne zelene površine održava Grad, odnosno pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio održavanje javnih zelenih površina.

2. Prigodno uređenje javnih površina

Članak 71.

U povodu državnih i drugih blagdana, obljetnica, raznih kulturnih i športskih manifestacija i sličnih događanja, može se organizirati prigodno uređivanje javnih površina.

Prigodno uređivanje javnih površina iz stavka 1. ovoga članka organizira se privremenim postavljanjem objekata, uređaja, pokretnih naprava, opreme, ukrasa, ukrasnih žaruljica, božićnih drvaca i slično.

Za privremeno postavljanje montažnih objekata, uređaja, pokretnih naprava, opreme i slično, na javne površine, potrebno je odobrenje Nadležnog tijela.

Svjetleće žaruljice, ukrasni predmeti bez reklamnih poruka, ukrasna drvca i slično, postavljaju se prema uvjetima i na način koji utvrđuje Nadležno tijelo.

Pravna ili fizička osoba koja je postavila predmete iz stavka 2. ovog članka iste je dužna ukloniti najkasnije u roku od 7 dana od prestanka prigode iz stavka 1. ovog članka.

3. Korištenje javnih površina i zemljišta u vlasništvu Grada

Članak 72.

Javne površine na području Grada koriste se u skladu s njihovom namjenom.

Grad je dužan osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Članak 73.

Javne površine i zemljište u vlasništvu Grada mogu se uz odobrenje Nadležnog tijela privremeno koristiti za postavljenje: pokretnih naprava, kioska, montažnih objekata i slično, terasa za pružanje ugostiteljskih usluga, reklama, zabavnih radnji i cirkusa, ledenica za sladoled i rashladnih vitrina za piće, aparata za kokice i razne slastice, automata za prodaju napitaka, sladoleda, cigareta i slične robe, peći za pečenje plodina, građevinskih skela, kontejnera i slično, organizaciju gradilišta, odlaganje građevinskog materijala, pozornica i drugih privremenih građevina i predmeta za potrebe održavanja javnih manifestacija i sajмова, izlaganje robe, održavanje prezentacija radi reklamiranja ili prodaje određenih proizvoda, održavanje javnih skupova, priredbi i manifestacija i druge namjene.

Zabranjeno je korištenje javnih površina i zemljišta u vlasništvu Grada za namjene iz prethodnog stavka bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 74.

Zabranjeno je koristiti javne površine i zemljište u vlasništvu Grada za igru i sport, osim ukoliko one nisu za tu svrhu namijenjene.

Javnu površinu uređenu kao dječje igralište i opremu (trampolin, klackalice, njihalice, ljuljačke, penjalice, vrtuljci i slično) dopušteno je koristiti samo dobroj skupini za koju je to namijenjeno.

Na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada nije dopušteno organiziranje hazardnih igara i igara na sreću, prikupljanje donacija i milodara, bez odobrenja Nadležnog tijela.

Na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada zabranjeno je nuđenje, nagovaranje i prodaja usluga smještaja, ishrane i turističkih izleta, bez odobrenja Nadležnog tijela.

Zabranjeno je parkove, trgove, parkirališta, travnjake, dječja igrališta, rekreacijske površine, zelene površine, klupe i druga javna mjesta koristiti za ležanje i spavanje.

Zabranjeno je za prometovanje motornih vozila koristiti javne površine na kojim nije dopušten promet motornim vozilima (trgovi, pločnici, šetnice, pješačke zone, biciklističke i pješačke staze, plaže, obalni putovi i pristaništa, javni prolazi, pothodnici, nadvožnjaci, podvožnjaci, mostovi, tuneli i dr.).

Zabrana iz prethodnog stavka ne odnosi se na vozila s posebnim odobrenjem Nadležnog tijela.

Zbog opasnosti za sigurnost ljudi i imovine zabranjeno je bez odobrenja nadležnog ministarstva koristiti pirotehnička sredstva na javnim površinama.

Članak 75.

Zauzimanjem javnih površina i zemljišta u vlasništvu Grada, uz odobrenje Nadležnog tijela, ne smije se spriječiti ili onemogućiti korištenje susjednih objekata i javnoprometnih površina, odnosno za zauzimanje javne površine moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. prostor koji ostaje za prolaz pješaka ne smije biti uži od 2 m;

2. zauzimanje javnih površina mora odgovarati propisima o sigurnosti prometa i svojim položajem ne smije smanjivati preglednost i onemogućiti odvijanje prometa;
3. zauzimanjem javnih površina ne smije se onemogućiti pristup vatrogasnim vozilima, vozilima hitne medicinske pomoći i korištenju hidranta;
4. zauzimanjem se ne smije stvarati prekomjerna buka i dodatno onečišćenje javnih površina;
5. korisnici su dužni zauzete javne površine držati u urednom stanju.

Članak 76.

Korištenje javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada neće se odobriti podnositelju zahtjeva:

1. ukoliko javna površina ili zemljište u vlasništvu Grada ne zadovoljava propisane uvjete za namjenu za koju se traži korištenje;
2. koji ima dugovanja prema Gradu i trgovačkim društvima u vlasništvu Grada po bilo kojoj osnovi;
3. ukoliko ne priloži potrebnu dokumentaciju;
4. ako je prethodno koristio javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada, suprotno odobrenju, odnosno ako se nije držao uvjeta iz odobrenja, uslijed čega je doneseno rješenje o ukidanju odobrenja.

Članak 77.

Za korištenje javnih površina ili zemljišta u vlasništvu Grada plaća se porez sukladno Odluci o porezu na korištenje javnih površina na području Grada Makarske.

3.1. Postavljanje pokretnih naprava, kioska, montažnih objekata i slično

Članak 78.

Pokretne naprave, kiosci, montažni objekti i druge naprave, te naprave za potrebe javnih manifestacija, mogu se postavljati na javne površine i zemljište u vlasništvu Grada na način da svojim položajem i smještajem što bolje ispunje svrhu i namjenu za koju se koriste.

Naprave i objekti iz stavka 1. ovog članka, mogu se prema svojoj namjeni postavljati samo na onim mjestima na kojima se zbog toga neće stvarati suvišna buka, nečistoća ili ometati promet, te na onim mjestima na kojima se neće umanjiti estetski i opći izgled toga mjesta, a imajući u vidu sadržaj turističke ponude Grada.

Postavljanjem montažnih objekata i drugih naprava iz stavka 1. ovog članka ne smije se ometati korištenje zgrada ili drugih objekata i ugrožavati sigurnost prometa, te uništavati javne zelene površine.

Smještaj naprava i objekata iz stavka 1. ovog članka u blizini križanja mora odgovarati uvjetima o sigurnosti prometa, te svojim položajem ne smije smanjivati preglednost i odvijanje prometa.

Članak 79.

Lokacije za postavljanje pokretnih naprava i objekata iz stavka 1. prethodnog članka na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada određuju se Planom korištenja i namjene javnih površina koje donosi gradonačelnik na prijedlog Nadležnog tijela.

Odobrenje za postavljanje pokretnih naprava i objekata iz stavka 1. prethodnog članka na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada izdaje Nadležno tijelo, sukladno Planu iz stavka 1. ovoga članka.

Zabranjeno je postavljanje pokretnih naprava, kioska, montažnih objekata i slično na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Vlasnici pokretnih naprava, kioska, montažnih objekata i slično, moraju ih držati urednima i ispravnima, te redovito čistiti njihov okoliš.

Odobrenjem iz stavka 2. ovog članka određuje se: lokacija za postavljanje objekta, veličina objekta, te izgled i vrijeme na koje se objekt postavlja.

Uz zahtjev za postavljanje pokretne naprave, kioska, montažnog objekta i slično, potrebno je priložiti skicu objekta, fotomontažu objekta i tehnički opis, te potvrdu Upravnog odjela za financije i proračun Grada o plaćenim svim dospjelim obvezama.

Članak 80.

Zabranjeno je na javne površine i zemljište u vlasništvu Grada postavljati montažne objekte i druge naprave za potrebe javnih manifestacija bez odobrenju ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 81.

Na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada zabranjeno je izlaganje i nuđenje robe na prodaju putem pokretnih prodavača, kao i pružanje marketinških i sličnih usluga bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

3.2. Postavljanje ugostiteljskih terasa (štekata) na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada

Članak 82.

Javne površine i zemljište u vlasništvu Grada mogu se dodijeliti na korištenje za postavljanje stolova, stolica, suncobrana i slično radi organiziranja otvorenih terasa (štekata), isključivo za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

Predmeti iz prethodnog stavka, kao i stalci, police, reklamni panoi i slično, postavljaju se isključivo u okviru odobrene javne površine.

Odobrenje za korištenje javne površine i zemljišta u vlasništvu Grada iz stavka 1. ovog članka izdaje Nadležno tijelo, u skladu s Planom korištenja i namjene javnih površina koji donosi gradonačelnik.

Odobrenjem iz stavka 3. ovog članka određuje se: lokacija, veličina terase, vrijeme i način korištenja.

Za namjenu iz stavka 1. ovog članka, javna površina i zemljište u vlasništvu Grada može se dati na korištenje uz uvjet:

- da zauzimanje određene javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada ne ugrožava sigurnost i redovan protok sudionika u prometu,
- da zauzimanje određene javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada ne sprječava i ne remeti slobodan prolaz vozila javnih službi (hitna pomoć, vatrogasci, policija, komunalna služba i slično.),
- da se podnositelj zahtjeva u prethodnom korištenju iste ili druge javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada nije ponašao protivno odredbama o komunalnom redu i javnom redu i miru na području Grada,
- da je podnositelj zahtjeva kao raniji korisnik iste ili druge javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada uredno i na vrijeme plaćao sve obveze po osnovi korištenja javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada i da je iste koristio u skladu s uvjetima iz odobrenja,
- da u trenutku podnošenja zahtjeva podnositelj nema dugovanja prema Gradu po osnovi poreza, doprinosa, naknada i drugih prihoda koji su zakonom ili drugim propisima utvrđeni kao prihod Grada,
- da u trenutku podnošenja zahtjeva podnositelj zahtjeva nema dugovanja prema trgovačkim društvima u vlasništvu ili većinskom vlasništvu Grada.

Zabranjeno je na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada postavljanje predmeta iz stavka 1. i 2. ovog članka bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 83.

Vlasnici ili korisnici poslovnih prostora koji koriste javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada, dužni su ih održavati čistima i urednima.

Stolovi i stolice, zaštita od sunca (suncobrani, tende i sl.), kao i ostala oprema na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada, moraju biti od kvalitetnog materijala, tehnički ispravni i primjereno oblikovani.

Članak 84.

Vlasnik ili korisnik poslovnog prostora za postavljanje tende na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada mora ishoditi odobrenje Nadležnog tijela.

Zabranjeno je postavljanje tende na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada bez odobrenja ili suprotno odobrenju tijela iz stavka 1. ovog članka.

Ukoliko je javna površina ili zemljište u vlasništvu Grada završno obrađeno kamenim opločenjem zabranjuje se postavljanje tende na način da se vertikalni nosači učvršćuju u kameno opločenje.

Zabranjeno je bušenje kamenog opločenja ili oštećivanje javnih površina ili zemljišta u vlasništvu Grada na bilo koji način.

Članak 85.

Vlasnik ili korisnik poslovnog prostora dužan je nakon isteka ugovora ili rješenja o korištenju javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada, ukloniti stolove, stolice i ostalu opremu s javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada, te istu dovesti u prvobitno stanje.

Eventualna oštećenja kamenog opločenja nastala od strane korisnika javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada, isti je dužan popraviti o vlastitom trošku u roku od 8 dana od njihovog nastanka, odnosno dana kad su oštećenja utvrđena.

U slučaju da korisnik javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada ne postupi po stavku 1. i 2. ovog članka Grad će izvršiti radnje iz navedenih stavaka putem treće osobe, te nastali trošak naplatiti od korisnika javne površine.

Članak 86.

Uređenje i opremanje odobrenih javnih površina ili zemljišta u vlasništvu Grada, koje podrazumijeva veće, složenije i obimnije zahvate u prostoru dopušteno je isključivo uz posebno odobrenje gradonačelnika i Nadležnog tijela.

3.3. Postavljanje reklama na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada

Članak 87.

Reklama na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada svojim oblikom, materijalom, dimenzijama i bojom mora se uklopiti u postojeće okruženje, ne smije ugrožavati sigurnost prometa, niti zaklanjati postojeću prometnu signalizaciju.

Reklame se ne mogu postavljati na javne površine ili zemljište u vlasništvu Grada unutar drvoreda, unutar skupine stabala, grmlja, živice, unutar parkova, trgova, dječjih igrališta i slično.

Reklama može biti osvijetljena samo na način kojim se ne stvara svjetlosno onečišćenje.

Vlasnik reklame na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada istu je dužan držati u urednom i ispravnom.

Članak 88.

Zahtjevu za izdavanje odobrenja za postavljanje reklame na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada podnositelj je dužan priložiti idejno rješenje, tehnički opis, skicu ili fotomontažu mjesta na kojem se reklama postavlja (mikrolokacija), a za svjetleće reklame vrstu osvijetljenja i opis priključka na elektromrežu.

Članak 89.

Lokacije za postavljanje reklama na javnim površinama ili zemljištu u vlasništvu Grada određuju se Planom korištenja i namjene javnih površina za postavljanje reklama koje donosi gradonačelnik na prijedlog Nadležnog tijela.

Odobrenje za postavljanje reklama na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada izdaje Nadležno tijelo sukladno Planu korištenja i namjene javnih površina i zemljišta u vlasništvu Grada za postavljanje reklama.

Za postavljanje reklama na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada plaća se porez sukladno posebnoj odluci.

Smatra se da je reklama postavljena na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada i kada se montira na objekt koji je u vlasništvu pravnih ili fizičkih osoba, ako se reklama u cijelosti ili dijelom nalazi u zračnom prostoru iznad javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada. Za tako postavljenu reklamu također je potrebno ishoditi odobrenje tijela iz stavka 2. ovog članka, te se za istu plaća porez iz prethodnog stavka.

Zabranjeno je postavljanje reklama na javnim površinama ili zemljištu u vlasništvu Grada bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

3.4. Korištenje javnih zelenih površina**Članak 90.**

Za postavljanje objekata, uređaja i naprava, te obavljanje bilo kakvih radova na javnim zelenim površinama, osim radova redovnog održavanja javnih zelenih površina, potrebno je odobrenje Nadležnog tijela.

Odobrenjem iz stavka 1. ovog članka određuje se: lokacija za postavljanje objekta, izgled objekta, uređaja ili naprave koja se postavlja, način uređivanja zauzete površine i vrijeme njenog korištenja.

Ukoliko se radi o korištenju javnih zelenih površina u svrhu izvođenja određenih radova, odobrenjem iz stavka 1. ovog članka određuje se lokacija na kojoj se radovi obavljaju, vrsta radova, uvjeti za izvođenje radova, te obveza i način očuvanja i sanacije javne zelene površine nakon završetka radova.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovog članka, podnositelj zahtjeva treba priložiti skicu lokacije, idejno rješenje ili fotomontažu mjesta na kojem se objekt, uređaj ili naprava postavlja, odnosno na kojem se izvode radovi (mikrolokacija), te dokaz o podmirenju svih dospjelih obveza prema Gradu.

Zabranjeno je postavljanje objekata, uređaja ili naprava, te obavljanje bilo kakvih radova na javnim zelenim površinama, bez odobrenja ili suprotno odobrenju iz stavka 1. ovog članka.

Članak 91.

Za postavljanje parkovne opreme na javnim zelenim površinama potrebno je odobrenje Nadležnog tijela.

Pod parkovnom opremom u smislu ove Odluke smatra se: ljučjačka, tobogan, penjalica, vrtuljak i slične naprave za igru djece, klupa, stol, parkovna ogradica, zaštitni stupići, posude za otpatke i slično.

U odobrenju iz stavka 1. ovog članka odredit će se mjesto i način postavljanja, izgled opreme i drugi uvjeti od značenja za izgled i uređenost javne zelene površine.

Dotrajala parkovna oprema mora se u što kraćem roku popraviti ili zamijeniti novom.

Zabranjeno je postavljanje parkovne opreme na javnim zelenim površinama bez odobrenja ili suprotno odobrenju iz stavka 1. ovog članka.

Članak 92.

Prilikom gradnje objekta uz javnu zelenu površinu, izvođač, odnosno investitor dužan je u pravilu sačuvati postojeća stabla, te ih zaštititi na način da se deblo obloži oplatama ili zaštititi na drugi način.

Članak 93.

Najavnoj zelenoj površini naročito je zabranjeno bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela:

- prekopavati javne zelene površine,
- postavljati bilo kakve objekte, naprave, reklamne panoe,
- odlagati građevinski materijal,
- sjeći i saditi bilje,

Troškove sanacije i čišćenja javne zelene površine na kojoj su obavljani radovi bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela, snose izvođač odnosno investitor radova solidarno.

4. Prokopi, istovar i utovar građevinskog materijala, postavljanje skela, kрана i ograda, te ostali građevinski radovi na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada

Članak 94.

Zabranjeno je na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada obavljati bilo kakve radove bez odobrenja, odnosno suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

U slučaju hitnih intervencija komunalnih poduzeća radi saniranja kvarova na vodovodnim, elektroenergetskim i dugim sustavima vitalnim za normalno funkcioniranje Grada ili građana, uz prethodnu obavijest moguće je izvršiti prokop javnih površina i zemljišta u vlasništvu Grada i bez odobrenja Nadležnog tijela.

Investitor, odnosno izvođač radova dužan je nakon izvršenih radova na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada iste vratiti u prvobitno stanje.

Ukoliko investitor, odnosno izvođač radova ne vrati javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada u prvobitno stanje Grad ili druga osoba koju Grad za to ovlasti izvršiti će povrat javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada u prvobitno stanje o trošku investitora, odnosno izvođača radova.

Članak 95.

Za prokope, istovar, smještaj i utovar građevnog materijala, postavu kontejnera za potrebe gradilišta, podizanje građevinskih skela, kрана i ograda gradilišta za sanaciju i rekonstrukciju ili zaštitu od padanja dijelova fasada, popravak vanjskih dijelova zgrada i slične građevinske radove ili gradnju objekta, može se privremeno u opravdanim slučajevima koristiti javne površine i druge površine uz nju, sukladno propisima o gradnji i sigurnosti prometa.

Za obavljanje radova iz prethodnog stavka na javnoj površini i drugim površinama uz nju investitor, odnosno izvođač radova dužan je ishoditi odobrenje Nadležnog tijela kojim će se utvrditi lokacija, uvjeti i vrijeme trajanja radova, mjere sigurnosti i zaštite, uvjeti saniranja javne površine i slično te obveza dovođenja javne površine u stanje prije izvođenja radova (prvobitno stanje).

Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 2. ovog članka mora sadržavati: opis radova, vrijeme potrebno za obavljanje radova i zauzimanje javne površine, tehničku dokumentaciju o prokopu i dozvole sukladno propisima o gradnji.

Zabranjeno je obavljanje radova iz stavka 1. ovog članka bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 96.

Nakon ishodovanja odobrenja iz prethodnog članka, a prije započinjanja radova te nakon završetka istih, investitor, odnosno izvođač radova dužan je o tome obavijestiti komunalno redarstvo.

Članak 97.

Prilikom izvođenja radova iz članka 94. i 95. ove Odluke investitor, odnosno izvođač radova dužni su poduzeti sve propisane i uobičajene mjere sigurnosti, te mjere zaštite javne površine. Za sigurnost radova i zaštitu javne površine odgovorni su investitor i izvođač radova solidarno.

Članak 98.

Pod prokopima se podrazumijevaju radovi na iskopima kanala na javnoprometnim površinama, javnim zelenim površinama i ostalim javnim površinama.

Radi građenja, rekonstrukcije i održavanja objekata i uređaja komunalne i druge infrastrukture, može se vršiti prokop javne površine, privremeno zauzeti javna površina i privremeno ograničiti promet vozila i pješaka. Za privremenu regulaciju prometa potrebno je ishoditi prometni elaborat.

Pod radovima u smislu stavka 1. ovog članka podrazumijevaju se gradnja, rekonstrukcija, sanacija, zamjena ili uklanjanje vodova, objekata i uređaja komunalne i druge infrastrukture, te postavljanje elektroenergetskog i telefonskog priključka na električni i telefonski sustav, kao i priključaka na komunalnu infrastrukturu (opskrba pitkom vodom, odvodnja otpadnih voda i drugo).

Članak 99.

Privremeno korištenje javne površine za podizanje građevinskih skela, kрана i ograda gradilišta i slično za potrebe gradilišta odobrava se na vrijeme do 2 mjeseca, uz mogućnost ponovnog produženja ukoliko to radovi zahtijevaju.

Ako se s radovima na objektu ne započne u roku od sedam dana od dana postavljanja građevinske skele, kрана ili ograde gradilišta, ili ako se na vrijeme duže od 30 dana zaustavi gradnja, investitor, odnosno izvođač radova (podnositelj zahtjeva) dužan je građevinsku skelu, kran ili ogradu gradilišta i drugi materijal odmah ukloniti s javne površine.

Ako podnositelj zahtjeva ne postupi sukladno stavku 2. ovog članka, komunalni redar naredit će rješenjem investitoru, odnosno izvođaču radova uklanjanje građevinske skele, kрана, ograde gradilišta i drugog materijala putem treće osobe, na trošak investitora, odnosno izvođača.

Članak 100.

Investitor, odnosno izvođač građevinskih radova dužan je osigurati da se zemlja ne rasipa, da se vreće i otpad ne raznose po javnim površinama, a ostali rastresiti materijal da se drži u sanducima i ogradama ako radovi na istom mjestu traju duže od 24 sata.

Građevinski materijal mora biti stalno složen, tako da ne sprječava otjecanje oborinskih voda.

Miješanje betona i morta dopušteno je smo u posebnim posudama (miješalicama), te na plastičnim folijama ili limovima.

Prolaz ispod skela investitor, odnosno izvođač građevinskih radova dužan je zaštititi od sipanja i padanja materijala, a uz vodoravnu mora osigurati i okomitu zaštitu.

Skelom ili ogradom zauzeti dio javnoprometne površine mora se propisno označiti i osvijetliti od sumraka do svanuća.

Članak 101.

Prigodom izvođenja radova iz članka 94. i 95. ove Odluke investitor, odnosno izvođač građevinskih radova dužan je poduzimati mjere sprečavanja onečišćavanja javnih površina, a osobito:

1. čistiti, odnosno osigurati čišćenje javnoprometne površine oko gradilišta od svih vrsta građevinskih i drugih materijala, blata i slično, čije taloženje na javnoprometnim površinama je posljedica izvođenja radova;

2. polijevati trošni materijal za vrijeme rušenja građevinskih objekata kako bi se spriječilo stvaranje prašine;
3. čistiti ulične slivnike u neposrednoj blizini mjesta na kojima se radovi izvode;
4. deponirati građevni materijal u okviru gradilišta tako da se ne ometa promet i slobodno otjecanje vode, te da se materijal ne raznosi po javnim površinama.
5. gospodariti građevnim otpadom nastalim tijekom građenja na gradilištu sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom uz propisanu prateću dokumentaciju (prateće listove);
6. oporabiti i/ili zbrinuti građevni otpad nastao tijekom građenja na gradilištu sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom uz propisanu prateću dokumentaciju;
7. preuzeti spremnik za miješani komunalni otpad od davatelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada.

Članak 102.

Kod većih zemljanih radova Nadležno tijelo odredit će investitoru, odnosno izvođaču građevinskih radova ulice za odvoz i dovoz materijala.

Članak 103.

Nakon završetka radova investitor, odnosno izvođač dužan je s javne površine ukloniti sve materijale, opremu i predmete u roku od 24 sata od završetka radova, a oštećenja na javnim površinama otkloniti o svom trošku u roku od 5 dana, te zauzetu javnu površinu vratiti u prvobitno stanje, odnosno u stanje u kakvom je bila prije izvođenja radova, a davatelju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada vratiti preuzeti spremnik za miješani komunalni otpad.

Investitor, odnosno izvođač radova dužan je najkasnije 24 sata nakon završetka radova i uklanjanja materijala i opreme s korištene javne površine, obavijestiti komunalno redarstvo da mu zauzeta javna površina više nije potrebna.

Komunalni redar pregledat će korištenu javnu površinu i ako ustanovi da postoji kakvo oštećenje naredit će investitoru, odnosno izvođaču radova da o vlastitom trošku dovede korištenu javnu površinu u prvobitno stanje.

Ukoliko izvođač, odnosno investitor ne postupi po rješenju iz prethodnog stavka korištena javna površina dovest će se u prvobitno stanje putem treće osobe, o trošku investitora, odnosno izvođača radova.

Članak 104.

Investitor, odnosno izvođač građevinskih radova dužan je višak zemlje od iskopa i otpadni građevinski materijal odlagati na za tu svrhu predviđena odlagališta-deponije.

Određivanje lokacije deponija odrediti će Grad sukladno prostornim mogućnostima.

Zabranjeno je odlagati zemlju od iskopa i otpadni građevinski materijal izvan odlagališta predviđenih za tu svrhu.

Članak 105.

Ako se javna površina upotrebljava za istovar i utovar rastresitog materijala (šuta i slično) na njoj se smije složiti samo onoliko materijala koliko se može odvesti u tijeku jednog dana.

Zabranjeno je uz drveće na javnoj površini odlagati građevinski materijal, šutu, glomazni i drugi otpad.

Članak 106.

Za iskrcaj ogrijeva, te za piljenje i cijepanje drva, ponajprije treba upotrebljavati vlastito zemljište.

U slučaju potrebe, javnoprometna površina može se, uz odobrenje Nadležnog tijela, privremeno koristiti za iskrcaj ogrijeva, ali tako da se ne ometa cestovni i pješački promet, a drva se moraju složiti tako da se spriječi njihovo kotrljanje na kolnik.

Iskranci ogrjev ili drugi materijali moraju se ukloniti s javnoprometne površine najkasnije u roku 24 sata, a upotrijebljena se površina mora odmah očistiti od piljevine i drugih otpadaka.

Zabranjeno je cijepati drva i izvoditi slične radove na javnoprometnim površinama.

Zabranjeno je javnoprometnu površinu upotrebljavati za poslove iz stavka 2. ovog članka bez odobrenje ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela.

Članak 107.

Utovar i istovar robe i materijala mora se obavljati ponajprije izvan javnih površina.

U opravdanim slučajevima, kao npr. radi nedostatka prostora ili kolnog ulaza i slično, istovar i utovar robe i materijala mogu se privremeno obaviti na javnoprometnim površinama, osim na mjestima na kojima je to izričito zabranjeno.

Ako se iznimno, roba i materijal moraju istovariti na javnoprometnu površinu, tada se moraju složiti tako da se ne ometa cestovni i pješački promet i moraju se odmah ukloniti.

5. Uklanjanje protupravno postavljenih predmeta

Članak 108.

Predmeti, naprave i objekti postavljeni na javne površine, zemljište u vlasništvu Grada, te na površine i objekte u vlasništvu drugih osoba, suprotno odredbama ove Odluke, smatraju se protupravno postavljenim predmetima, napravama i objektima i moraju se odmah ukloniti.

Članak 109.

Vlasniku, odnosno korisniku protupravno postavljenog predmeta, naprave i objekta komunalni redar naredit će rješenjem njegovo uklanjanje.

Ako vlasnik, odnosno korisnik protupravno postavljenog predmeta, naprave i objekta ne postupi po rješenju komunalnog redara iz prethodnog stavka, izvršenje rješenja provest će se putem treće osobe na odgovornost i trošak vlasnika, odnosno korisnika.

Članak 110.

U slučaju potrebe hitnog oslobađanja javne površine od protupravno postavljenog ili ostavljenog predmeta, naprave i objekta, radi osiguranja javnog reda i sigurnosti, te otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti, komunalno redarstvo može uz pomoć odgovarajućih službi, takve predmete, naprave i objekte odmah ukloniti s javne površine, te rješenjem obvezati vlasnika, odnosno korisnika da u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja preuzme predmet, napravu i objekta uz prethodno plaćanje troškova postupka, prijevoza, čuvanja i drugih troškova, ako ih je bilo.

Članak 111.

Ukoliko je vlasnik ili korisnik protupravno postavljenog predmeta, naprave i objekta nepoznat, komunalni redar donijet će rješenje protiv nepoznate osobe.

Članak 112.

Ako obaviješteni vlasnik ili korisnik ne preuzme uklonjen predmet, napravu ili objekt, ili ako vlasnik ili korisnik nije poznat ili ga nije bilo moguće obavijestiti u dva pokušaja, s uklonjenim predmetom, napravom ili objektom postupit će se popropisima koji uređuju postupanje s napuštenim stvarima.

Članak 113.

Ako predmet, naprava ili objekt koji je postavljen na javnu površinu temeljem odobrenja Nadležnog tijelaima nedostatke ili oštećenja ili nije postavljen sukladno odobrenju, komunalni redar naredit će vlasniku odnosno korisniku, uklanjanje nedostataka ili oštećenja, odnosno njegovo postavljanje sukladno odobrenju.

Ako vlasnik ili korisnik predmeta, naprave ili objekta u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke ili oštećenja ili nepostavi predmet, napravu ili objekt sukladno odobrenju, komunalni redar naredit će njegovo uklanjanje s javne površine, o trošku vlasnika odnosno korisnika.

Članak 114.

Kad je za postavljanje predmeta, naprava i objekata na javnu površinu propisana ili ugovorena obveza plaćanja poreza ili drugih naknada u korist Grada, a njihov vlasnik ili korisnik, kao obveznik plaćanja poreza ili naknade, ne podmiri svoju dospjelu obvezu niti u roku od 8 (osam) dana od dana primitka pisane opomene, o takvim obveznicima Odjel za financije i proračun Grada pisanim putem će u roku od najviše 5 (pet) dana izvijestiti komunalno redarstvo, nakon čega će komunalni redar takvom obvezniku, kao korisniku javne površine, rješenjem narediti uklanjanje postavljenog predmeta, naprave ili objekte s javne površine.

Ako vlasnik ili korisnik predmeta, naprave ili objekta ne postupi po rješenju komunalnog redara iz prethodnog stavka, izvršenje rješenja provest će se putem treće osobe na trošak vlasnika, odnosno korisnika.

Članak 115.

Korisniku javne površine koji u roku važenja odobrenja ili ugovora za korištenje javne površine, dva puta povrijedi odredbe ove Odluke, uskratit će se daljnje korištenje javne površine, na način da će mu se ukinuti odobrenje za korištenje javne površine, odnosno raskinuti ugovor o korištenju javne površine, te će mu se narediti uklanjanje svih predmeta, naprava i objekata koji se nalaze na javnoj površini.

Članak 116.

Povrede odredbi ove Odluke od strane korisnika javne površine dokazuju se zapisnicima komunalnog redarstva.

Članak 117.

Komunalni redar naredit će vlasniku vozila koje se ne koristi u prometu (zbog dotrajalosti, oštećeno u sudaru, neregistrirano, neispravno i slično), kao i vlasniku kamperskog vozila, lake teretne prikolice i drugih priključnih vozila, plovnog objekta i olupine plovnog objekta, koji se nalaze na javnoj površini da u roku od tri dana ukloni vozilo s javne površine.

Ako komunalni redar ne utvrdi tko je vlasnik vozila iz stavka 1. ovoga članka, ostavit će na vozilu obavijest vlasniku da ga ukloni s javne površine u roku od tri dana.

Ako vlasnik vozila ne postupi po nalogu komunalnog redara, vozilo će biti uklonjeno putem treće osobe, a na odgovornost i trošak vlasnika vozila.

Prisilno uklonjeno vozilo odvozi se na odgovarajuće odlagalište, o čemu je komunalno redarstvo, ako je to moguće, dužno obavijestiti vlasnika. Ako vlasnik vozila ne preuzme vozilo u roku od 8 (osam) dana od dana primitka obavijesti i ne podmiri troškove uklanjanja i čuvanja (skladištenja) vozila, vozilo će biti prodano na javnoj dražbi.

Članak 118.

Komunalni redar naložit će uklanjanje i premještanje vozila ostavljenog na javnoj zelenoj površini preko fizičke osobe obrtnika ili pravne osobe kojoj je Grad to povjerio, a na trošak vlasnika vozila.

Komunalni redar naložit će uklanjanje i premještanje vozila bez registarskih pločica parkirano na javnoj površini preko pravne osobe ili fizičke osobe obrtnika kojoj je to Grad povjerio, a na odgovornost i trošak vlasnika vozila.

Komunalni redar naložit će uklanjanje i premještanje vozila koje onemogućuje vozilu za odvoz otpada pristup do mjesta na kojem se nalaze posude za otpad, odnosno onemogućuje mu odvoz otpada preko pravne osobe ili fizičke osobe obrtnika kojoj je Grad to povjerio, a na odgovornost i trošak vlasnika.

Članak 119.

Reklame koje su postavljene na javnoj površini bez odobrenja, odnosno suprotno odobrenju Nadležnog tijela ili po odobrenju kojem je istekao rok, odmah će se ukloniti.

Reklame će se ukloniti posredstvom komunalnog redarstva ili putem treće osobe, a o trošku vlasnika odnosno korisnika.

Članak 120.

U postupku uklanjanja protupravno postavljenih predmeta, naprava i objekata na javnoj površini, pored stvarnih troškova premještanja i čuvanja, može senaplatiti i paušalni iznos troškova i to:

- 200,00 kuna za premještanje,
- 10,00 kuna dnevno po m² površine za skladištenje.

Članak 121.

Iznos troškova premještanja i čuvanja (skladištenja) dužan je podmiriti vlasnik, odnosno korisnik predmeta, naprava i objekata, prije preuzimanja istih.

IV. KORIŠTENJE JAVNIH PARKIRALIŠTA, JAVNIH GARAŽA I DRUGIH POVRŠINA JAVNE NAMJENE ZA PARKIRANJE VOZILA

Članak 122.

Parkiranje vozila na području Grada dozvoljeno je na uređenim i obilježenim površinama namijenjenim za parkiranje vozila, te na drugim površinama gdje to nije protivno zakonskim ili drugim propisima.

Javno parkiralište, javna garaža i druga površina javne namjene za parkiranje vozila (u daljnjem tekstu: Parkirališna površina) su dio javnoprometne površine namijenjena isključivo za parkiranje vozila.

Parkirališne površine moraju biti propisno označene prometnom signalizacijom te se stalno održavati čistima, urednima i u funkcionalnom stanju, a vozila se moraju parkirati unutar označenog parkirnog mjesta.

Parkirališne površine održava Grad, odnosno ovlaštena pravna ili fizička osoba kojoj je to povjereno.

Članak 123.

Na parkirališnim površinama trebaju se horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, sukladno propisima, posebno obilježiti rezervirana parkirališna mjesta za vozila osoba s invaliditetom koja imaju "znak pristupačnosti".

Članak 124.

Parkirališne površine na području Grada mogu biti s naplatom ili bez naplate.

Parkirališne površine s naplatom su uređene i propisno označene ulične ili izdvojene javne površine na kojima je uvedena naplata parkiranja i koje su označene odgovarajućom prometnom signalizacijom u skladu s propisima o sigurnosti prometa.

Članak 125.

Parkirališne površine dozvoljeno je koristiti isključivo pod uvjetima propisanim Odlukom kojom se uređuju parkirne zone, visina naknade parkiranja, povlaštena parkirna karta i vrijeme naplate na javnim parkiralištima u Gradu, te sukladno postavljenoj prometnoj signalizaciji

Zabranjeno je parkirališne površine koristiti suprotno postavljenoj prometnoj signalizaciji.

Zabranjeno je za zaustavljanje i/ili parkiranje vozila koristiti parkirno mjesto koje prometnom signalizacijom nije određeno za parkiranje i/ili zaustavljanje te vrste vozila.

Zabranjeno je za zaustavljanje i/ili parkiranje vozila koristiti javnoprometnu površinu koja je prometnom signalizacijom zabranjena za parkiranje i/ili zaustavljanje vozila.

Zabranjeno je parkirati motorna vozila na način da se specijalnom vozilu za odvoz otpada omogućiti pristup posudama za otpad ili se na drugi način onemogućiti odvoz otpada.

Članak 126.

Na opskrbnim punktovima dozvoljeno je samo zaustavljane vozila kojima se vrši dostava robe, sukladno uvjetima određenima postavljenim prometnim znakom.

Zabranjeno je opskrbne punktove koristiti za zaustavljanje i parkiranje vozila kojima se ne vrši dostava robe ili protivno uvjetima određenima postavljenim prometnim znakom.

Članak 127.

Gradonačelnik može prostorno i vremenski ograničiti kretanje, zaustavljanje i parkiranje vozila za vrijeme posebnih manifestacija u Gradu.

Parkirališne površine mogu se iznimno privremeno koristiti za druge namjene (za potrebe autoškole, zabavnih i sportskih manifestacija, u svrhu izvođenja radova i sl.) samo na temelju odobrenja Nadležnog tijela.

Za privremeno korištenje parkirališnih površina u slučajevima iz prethodnog stavka ovog članka plaća se porez, sukladno Odluci o porezu na korištenje javnih površina na području Grada Makarske.

Zabranjeno je bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela koristiti parkirališne površine za namjene iz stavka 2. ovog članka.

Na parkirališnim površinama zabranjeno je neovlašteno trgovanje, pretovar robe i druge aktivnosti koje nisu u skladu s namjenom tog prostora.

V. ODRŽAVANJE ČISTOĆE I ČUVANJE JAVNIH POVRŠINA**1. Javne površine-općenito****Članak 128.**

Javne površine koriste se u skladu s njihovom namjenom.

Javne površine treba održavati tako da budu uredne i čiste, te da služe svrsi za koju su namijenjene, a oprema i uređaji na njima moraju biti uredni i ispravni.

Javne površine, te objekti i uređaji koji su na njima ili su njihov sastavni dio ne smiju se uništavati, oštećivati niti onečišćavati.

Članak 129.

Pravna osoba ili fizička osoba obrtnik kojoj je Grad povjerio obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina dužna je javne površine redovno i izvanredno održavati i čistiti sukladno Programu održavanja komunalne infrastrukture na području Grada koji donosi Gradsko vijeće Grada Makarske.

Članak 130.

Izvanredno čišćenje javnih površina podrazumijeva čišćenje javnih površina kada su zbog vremenskih nepogoda, više sile ili drugih razloga prekomjerno onečišćene.

Članak 131.

Na javne površine postavljaju se posude/spremnici za otpatke, koji moraju biti izrađeni od prikladnog materijala i estetski oblikovani.

Posude/spremnike za otpatke na javnim površinama postavlja Grad ili pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina, na mjestima koja određuje Grad, odnosno navedena pravna ili fizička osoba.

Pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina dužna je posude/spremnike za otpatke prazniti i održavati čistima i funkcionalno ispravnima.

Pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina dužna je prati posude za komunalni otpad (kontejnere i sl.) koje se nalaze na javnim površinama, te vršiti dezinfekciju i dezinfekciju, najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i češće.

Članak 132.

Posude za otpatke mogu se postavljati na stupovima, ogradama uz nogostupe, samostojećim postoljima, pročeljima zgrada.

Zabranjeno je postavljanje posuda za otpatke na stupove na kojima se nalaze prometni znakovi, stupove javne rasvjete, drveća i jarbole za isticanje zastava, te na drugim mjestima na kojima bi narušavali izgled naselja, zgrada ili bi ometale promet.

Članak 133.

Zabranjeno je na javnim površinama prebiranje po posudama/spremnici za otpatke i odnošenje otpada ili dijelova otpada iz istih, na načina se pri tom otpad rasipa oko posude/spremnika i onečišćuje javna površina.

Posude/spremnike za otpad na javnim površinama zabranjeno je oštećivati, po njima crtati i pisati (šarati), te ih premještati sapostavljenog mjesta.

Članak 134.

Pravna osoba ili fizička osoba obrtnik koja obavlja djelatnost zbog koje dolazi do onečišćavanja javnih površina, dužna ih je redovito čistiti ili osigurati njihovo čišćenje.

Vlasnik, odnosno korisnik sportskih ili rekreacijskih objekata, zabavnih parkova ili igrališta, organizator javnih skupova, javnih priredaba i korisnik javnih površina na kojima su postavljeni privremeni objekti (kiosci i slično), obvezan je čistiti javne površine koje služe kao pristup tim objektima.

Organizator javne priredbe ili događanja dužan je odmah po završetku iste očisti korištenu javnu površinu.

Ako osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka ne postupe sukladno navedenim staccima, komunalni redar rješenjem će im narediti poduzimanje radnji i mjera u svrhu održavanja komunalnog reda. Ako navedene osobe ne postupe po rješenju komunalnog redara izvršenje rješenja provest će se putem treće osobe na njihov trošak.

Članak 135.

Na javnim površinama nije dozvoljeno ostavljati bilo kakav otpad ili ih na druge načine onečišćivati, a osobito se zabranjuje:

1. bacanje ili ostavljanje komunalnog otpada izvan spremnika ili posuda za otpad ili vršenje drugih radnji koje onečišćuju javne površine;
2. odlaganje građevnog i otpadnog građevnog materijala, zemlje, šute, ogrjeva, željeza, lima i sl.;
3. odlaganje glomaznog otpada i ambalaže;

4. ostavljanje vozila bez registarskih tablica, odnosno neregistriranih vozila, prikolica, kamperska vozila i drugih priključnih vozila, vozila koja se zbog dotrajalosti ne upotrebljavaju u prometu (oštećena u sudaru, neispravna i slično), olupina vozila, plovila i olupina plovila, radnih strojeva i slično;
5. ispuštanje otpadnih tekućina bilo koje vrste (ulja, kiseline, boje, otpadnih voda i slično);
6. popravak i servisiranje vozila, te drugih uređaja i naprava;
7. oštećivanje posuda za odlaganje komunalnog otpada;
8. bacanje ili ostavljanje reklamnih i drugih letaka na vozilima i predmetima na javnim površinama, bez odobrenja Nadležnog tijela;
9. bacanje gorućih predmeta u posude/spremnike za otpatke ili spremnike za odvojeno prikupljanje otpada te paliti otpad,
10. paljenje otpada, lišća i sl.;
11. odlagati glomazni i EE otpad osim u vrijeme preuzimanja istog od strane davatelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada uz prisutnost korisnika javne usluge;
12. zagađivanje mora i bacanje otpada i otpadnih tvari na obalu, u more i korita potoka;
13. iz plovila za vrijeme stajanja u luci ispuštati fekalije, ulje, naftu i slično;
14. svako onečišćavanje i umanjivanje funkcije slivnika i oborinskih kanala;
15. obavljanje radnji kojima se onečišćuju javne površine ili propuštanje obavljanja radnji kojima se sprječava onečišćenje javnih površina;
16. neovlašteno premještanje komunalne opreme i uređaja;
17. bacanje životinjskog, medicinskog i drugog opasnog otpada, koji se zbrinjava u skladu s posebnim propisima;
18. odlaganje ili postavljanje bilo kakvih predmeta kojima se ometa redovito korištenje javne površine, odnosno nesmetan prolaz pješaka i vozila;
19. bojanje, crtanje i pisanje po javnim površinama, osim prometne signalizacije koja se vrši sukladno posebnim propisima;
20. obavljanje nužde;
21. pranje osoba, vozila ili drugih predmeta na javnim vodovodnim uređajima i objektima;
22. korištenje dječjih igrališta i sprava za igru djece protivno njihovoj namjeni;
23. izlaganje i prodavanje predmeta, stvari, poljoprivrednih i drugih proizvoda bez odobrenja Nadležnog tijela;
24. bilo kakvo nenamjensko korištenje i prenamjena javne površine;
25. izvođenje radova bez odobrenja Nadležnog tijela;
26. puštanje otpadnih i oborinskih voda na javnu površinu na način kojim se ugrožava sigurnost prometa i prolaznika, odnosno vrši drugi oblik onečišćenja.

Članak 136.

Vlasnici i korisnici objekata dužni su na javnim površinama (izuzev javnoprometnih površina) ispred svojih objekata u širini svoje parcele uklanjati lišće, granje i drugo raslinje iz uličnih kanala za oborinsku odvodnju radi održavanja stalne funkcionalnosti.

Zabranjeno je zatrpavanje i zacjeljivanje otvorenog kanala za oborinsku odvodnju, ili izgradnja kolnog pristupa preko kanala za oborinsku odvodnju bez odobrenja Nadležnog tijela.

Članak 137.

Zabranjeno je na javnoprometnim površinama ispred poslovnih prostora (radnji, prodavaonica, skladišta i slično) odlagati drvenu, kartonsku i drugu ambalažu, kao i druge neprimjerene predmete i materijal.

Zabranjeno je ispred zgrade i ograde, ili na zgradu i ogradu, odlagati uređaje i predmete koji mogu ozlijediti prolaznike ili im nanijeti neku štetu, te takve predmete i uređaje ostavljati na javnoprometnim površinama.

Članak 138.

Obalni pojas uređenih i prirodnih plaža i zelenih površina uz plažu mora se redovito održavati.

Pravna ili fizička osoba koja obavlja poslove održavanja obalnog pojasa uređenih i prirodnih plaža i zelenih površina uz plažu dužna je iste održavati čistima i urednima, a jednom godišnje, najkasnije do početka travnja, detaljno ih očistiti od krupnih otpadaka na obali.

Zabranjeno je bacati otpad u more i na morsku obalu, te na bilo koji način onečišćavati pomorsko dobro.

Obalnim pojasom – prirodnom plažom smatraju se u smislu ove Odluke prostori namijenjeni kupanju i sunčanju, na kojima nema izgrađenih pratećih objekata.

Obalnim pojasom – uređenom plažom smatraju se prostori namijenjeni kupanju i sunčanju, opskrbljeni određenim higijensko-tehničkim uvjetima.

Članak 139.

Čišćenje prirodnih i uređenih plaža za vrijeme turističke sezone mora biti svakodnevno i temeljito, a obavlja se u vremenu od 04:00 do 07:00 sati.

Ukoliko plovni objekt masnim otpacima izazove zagađenje morske površine, vlasnik ili korisnik plovnog objekta dužan se usidriti, te pozvati predstavnike Lučke kapetanije Split, Ispostava Makarska, radi dogovora o čišćenju i odstranjivanju masnih otpadaka s fizičkom ili pravnom osobom koja je osposobljena za uklanjanje navedenog onečišćenja.

Predstavnici Lučke kapetanije Split, Ispostava Makarska, obvezni su informirati vlasnike plovila o dužnosti održavanja čistoće i reda u lukama, privezištima i općenito na pomorskom dobru.

Zabranjeno je u gradskoj luci za utovar i istovar s brodova koristiti vozila teža od 3.5 tone nosivosti, osim na rampi trajektnog pristaništa i dijelovima gradske luke koji su za tu namjenu posebno uređeni i označeni.

Zabranjeno je na plovnim objektima ložiti vatru i peći roštilj, te time zadimljavati javne površine, odnosno ispuštati štetne imisije (dim, miris roštilja) od navedenih radnji u okoliš. Za postupanje protivno ovom stavku odgovoran je vlasnik, odnosno korisnik plovnog objekta.

Članak 140.

Na prirodnim i uređenim plažama zabranjeno je nakon korištenja plaže ostavljati ručnike, rekvizite za plažui druge stvari osobne namjene.

Stvari iz prethodnog stavka zatečene na prirodnim i uređenim plažama bez njihova vlasnika, odnosno korisnika, smatrat će napuštenima, te će biti uklonjene.

Članak 141.

Komunalni redar u slučaju onečišćenja javne površine izazvanim vremenskim nepogodama ili drugim izvanrednim situacijama, naložiti će pravnoj ili fizičkoj osobi koja obavlja poslove održavanja, odnosno čišćenja, odnosno koncesionaru na pomorskom dobru, izvanredno čišćenje javne površine.

Članak 142.

Korisnik uređene i prirodne plažekoji obavlja gospodarsko korištenje ili posebnu upotrebu plaže temeljem ugovora o koncesiji ili koncesijskog odobrenjana pomorskom

dobrusukladno zakonu i ostalim pozitivnim propisima dužan je poštivati obveze iz ugovora o koncesiji, odnosno koncesijskog odobrenja.

Korisnik ugovora o koncesiji, odnosno koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, dužan je pridržavati se propisa o sigurnosti plovidbe, zaštite okoliša i reda na pomorskom dobru, te uvažavati značaj pomorskog dobra kao općeg dobra.

Zabranjeno je bez koncesije ili koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru postavljati pokretne naprave, kioske, reklame i sl., vozila bez registarskih oznaka i izvoditi bilo kakve radove.

Zabranjeno je na bilo koji način onečišćavati ili odlagati otpad na pomorskom dobru.

Članak 143.

Zabranjeno je dovesti i puštati kućne ljubimce na prostore dječjih igrališta, cvjetnjake ili uređene travnjake, te prirodne i uređene plaže.

Kućni ljubimci mogu se dovesti i puštati najavnim površinama koje su za tu namjenu određene i posebno označene, te na javnim površinama na kojima to nije izričito zabranjeno.

Vlasnik, odnosno posjednik kućnog ljubimca dužan je odmah očistiti javnu površinu koja je onečišćena otpacima njegovog kućnog ljubimca.

Članak 144.

Na svim javnim površinama zabranjeno je konzumiranje alkoholnih pića, osim kada se javne površine temeljem odobrenja Nadležnog tijela koriste kao terasa za pružanje ugostiteljskih usluga.

Iznimno, rješenjem kojim se odobrava korištenje javnih površina za organiziranje javnog okupljanja radi ostvarivanja gospodarskih, vjerskih, kulturnih, humanitarnih, športskih, zabavnih i drugih interesa, može se odrediti da je konzumiranje alkoholnih pića na tim javnim površinama dopušteno.

2. Javnoprometne površine

Članak 145.

Javnoprometne površine moraju se redovito čistiti i prati, te otklanjati na njima uočena oštećenja i nedostaci.

Javnoprometne površine čiste se u pravilu danju, a peru noću između 21,00 i 5,00 sati.

Izvanredno održavanje čistoće javnoprometnih površina odredit će se kada se zbog vremenskih nepogoda ili drugih prilika prekomjerno onečiste ili kada ih je iz bilo kojeg drugog razloga potrebno izvanredno očistiti.

Izvanredno održavanje čistoće javnoprometnih površina određuje gradonačelnik.

Prometna signalizacija: vertikalna, horizontalna i svjetlosna, kao i druga oprema i uređaji moraju se redovito održavati u čistom i ispravnom stanju.

Ukrasna živica i drugo raslinje u tijelu prometnice i zoni raskrižja mora se redovito orezivati i održavati do visine koja ne ugrožava sigurnost prometa.

Članak 146.

Bez odobrenja Nadležnog tijela zabranjeno je ograđivanje javnoprometnih površina postavljanjem zapreka, pokretnih naprava, objekata i uređaja, osim kada se obavljaju radovi na javnoprometnim površinama ili na površinama neposredno uz javnoprometne površine.

U izvanrednim situacijama nastalim zbog oštećenja, izvanrednih radova, održavanja manifestacija i sl. komunalni radar može postavljanjem propisane signalizacije i opreme preusmjeriti ili ograničiti kretanje vozila i/ili pješaka na javnoprometnoj površini.

Zabranjeno je postupanje protivno postavljanoj signalizaciji iz prethodnog stavka.

Članak 147.

Zabranjeno je crtanje i pisanje po javnoprometnim površinama bez odobrenja Nadležnog tijela, osim iscrtavanja prometne signalizacije sukladno posebnim propisima.

Članak 148.

Zabranjeno je oštećivati ili uništavati postavljenu prometnu signalizaciju: vertikalnu, horizontalnu i svjetlosnu, kao i drugu opremu i uređaje na javnoprometnoj površini.

Vozač vozila koje sudjeluje u prometu na javnoprometnoj površini istu ne smiju onečišćavati ispuštanjem ulja, nanošenjem blata, rasipanjem tekućeg i rasutog (sipkog) materijala, rasutog tereta i slično.

Vozač vozila koji prevozi pijesak, papir, sjeno, lišće, PVC materijal i drugi rasuti (sipki) teret, vozilo mora prekriti ceradom, gustom mrežom ili na drugi način osigurati da se materijal ne rasipa po javnoprometnoj površini.

3. Javne zelene površine**Članak 149.**

Javne zelene površine moraju se redovno održavati, čistiti i uređivati sukladno godišnjem Programu održavanja komunalne infrastrukture na području Grada koji donosi Gradsko vijeće.

Javne zelene površine održava i uređuje Pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti Grada Makarske, odnosno pravna ili fizička osoba kojoj je to Grad povjerio.

Javne zelene površine kojima ne upravlja Grad moraju održavati i čistiti vlasnici, odnosno korisnici tih površina.

Članak 150.

Izvršavanje Programa održavanja komunalne infrastrukture kontrolira Nadležno tijelo.

Članak 151.

Pod održavanjem javnih zelenih površina podrazumijeva se osobito:

- kosidba trave;
- obnavljanje i rekonstrukcija zapuštenih zelenih površina;
- uklanjanje starih i bolesnih stabala i zamjena novima;
- uklanjanje otpalog granja, lišća i drugih otpadaka;
- održavanje posuda s ukrasnim biljem;
- održavanje pješačkih staza, naprava i opreme na javnim zelenim površinama;
- postavljanje zaštitnih ograda na mjestima uništavanja zelenih površina;
- redovito održavanje i zamjena zaštitnih stupića i ograda;
- održavanje dječjih igrališta;
- obnova uništenog i dotrajalog biljnog materijala;
- rezidba i oblikovanje stabala i grmlja;
- okopavanje bilja;
- zalijevanje zelenih površina i bilja;
- preventivno djelovanje na sprječavanju biljnih bolesti, štetnika i slično;
- gnojidba i folijarno prihranjivanje bilja.

Članak 152.

Pravna ili fizička osoba koja upravlja ili gospodari športskim i rekreacijskim površinama, park šumama, grobljima, kupalištima i drugim površinama, dužna je organizirati pravilno korištenje tih površina, održavati red i čistoću.

Članak 153.

Zabranjeno je prekopavati javne zelene površine ili obavljati bilo kakve radove na njima bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela, osim redovnog održavanja tih površina.

Članak 154.

Stabla i drugo zelenilo moraju se održavati tako da ne predstavljaju opasnost ili da ne ometaju promet ljudi i vozila na javnoprometnim površinama.

Ukoliko stabla i drugo zelenilo predstavljaju opasnost ili ometaju promet ljudi ili vozila komunalni redar naredit će rješenjem poduzimanje mjera radi otklanjanja uočenih nedostataka.

Ukoliko vlasnik ili korisnik ne postupi po rješenju iz prethodnog stavka, naložene radnje izvršit će se putem treće osobe, a na trošak vlasnika ili korisnika.

Članak 155.

U cilju ukrašavanja grada ili zaštite javnih površina Nadležno tijelo može izdati odobrenje za postavljanje prikladnih posuda sa ukrasnim biljem.

Postavljene posude s ukrasnim biljem moraju se redovito održavati, što podrazumijeva i sadnju te zalijevanje ukrasnog bilja, a održava ih pravna ili fizička osoba koja je posude postavila.

Ukoliko se posude s ukrasnim biljem postavljene na javnim površinama ne održavaju u skladu s prethodnim stavkom, naredit će se njihovo uklanjanje.

Članak 156.

Na javnim zelenim površinama bez odobrenja Nadležnog tijela zabranjuje se:

1. raskopavanje;
2. izgradnja parkirališta i kolnih prilaza, odnosno prenamjena javnih zelenih površina;
3. odlaganje građevinskog i drugog materijala, kontejnera, organizacija gradilišta i sl.;
4. postavljanje bilo kakvih objekata, uređaja, pokretnih naprava, reklama i sl.;
5. postavljanje električnih, telefonskih, toplinskih i drugih vodova;
6. ograđivanje javnih zelenih površina;
7. sadnja ili uklanjanje drveća i grmolikog bilja;
8. kampiranje.

Članak 157.

Radi očuvanja fonda stabala u Gradu te zbog izrazitog ekološkog značenja, sječa, orezivanje i sadnja stabala na javnim zelenim površinama, ako nisu obuhvaćene Programom održavanja komunalne infrastrukture, mogu se izvršiti samo uz odobrenje Nadležnog tijela.

Odobrenjem se iz prethodnog stavka određuje se obujam zamjenske sadnje, biljna vrsta, lokacija i vrijeme.

Članak 158.

Na javnim zelenim površinama osobito se zabranjuje:

1. zaustavljanje, parkiranje i vožnja motornih vozila (osim vozila koja se koriste za održavanje javnih zelenih površina i komunalnih uređaja na njima);
2. oštećivanje drveća, grmlja, cvjetnjaka, živica i drugog raslinja, te lijepljenje plakata po drveću;
3. brati plodove, rezati i otuđivati grane, listove i cvjetove, otuđivati bilje, te poduzimati i druge neovlaštene zahvate (sadnja bilja i slično);
4. uništavanje, mehaničko oštećivanje, uklanjanje ili premještanje parkovne opreme i pisanje grafita;
5. vezanje bicikla, motora, prikolica, kolica i sl. za drveće, grmlje i parkovnu opremu;

6. odlaganje građevnog materijala, glomaznog otpada, šuta, ulja, boja i dr.;
7. rezanje, odnosno prekidanje korijenja stabla, kao i polaganje podzemnih instalacija na udaljenosti manjoj od dva metra od debla pojedinog stabla, bez odobrenja Nadležnog tijela;
8. kopanje i odvoženje zemlje, pijeska, humusa i slično;
9. postavljanje bilo kakvih objekata, uređaja, naprava, reklama, reklamnih panoa i slično;
10. postavljanje stolova, stolica i slično;
11. uništavanje šahti, raspršivača, te ostalih nadzemnih dijelova vodonatapnih sustava;
12. šetanje i puštanje kućnih ljubimaca po uređenim javnim zelenim površinama na kojima je to izričito zabranjeno te onečišćenje takvih javnih zelenih površina;
13. loženje vatre i potpaljivanje stabala;
14. kampiranje;
15. nenamjensko korištenje javnih zelenih površina;
16. na bilo koji način onečišćivati i uništavati javnu zelenu površinu, stabla, zasade i parkovnu opremu;

4. Uklanjanje snijega i leda

Članak 159.

Snijeg i led se obvezno uklanjaju s javnoprometnih površina i krovova zgrada uz javnoprometne površine.

Snijeg se s javnoprometnih površina uklanja kad napada do visine od 5 cm, a ako pada neprekidno, mora se uklanjati više putatijekom dana.

Snijeg i led sa krovova zgrada se uklanja kad postoji opasnost od odronjavanja i ugrožavanja sigurnosti prolaznika.

Led se s javnoprometnih površina uklanja čim nastane.

Članak 160.

Snijeg i led s javnoprometnih površina (osim državnih i županijskih cesta) na području Grada dužan je ukloniti Makarski komunalac d.o.o. u čijoj su nadležnosti poslovi čišćenja javnih površina.

Snijeg i led s državnih i županijskih cesta na području Grada dužni su ukloniti upravitelji tih cesta, odnosno pravne ili fizičke osobe s kojima isti imaju sklopljen ugovor o održavanju.

Članak 161.

Snijeg i leds kolodvora, javnih parkirališta, športskih objekata i sličnih prostora dužna je ukloniti pravna ili fizička osoba koja upravlja tim površinama, odnosno koja obavlja poslovnu djelatnost.

Članak 162.

Snijeg i leds nogostupa ispred stambenih objekata, zgrada, poslovnih prostora ilineizgrađenog građevinskog zemljišta dužan je uklonitinjihov vlasnik, odnosno korisnik i to u cijeloj dužini čestice zemljišta bez obzira koji je dio te čestice izgrađen.

Snijeg i leds nogostupa uz kioske i pokretne naprave dužan je ukloniti vlasnik, odnosno korisnik kioska ili pokretne naprave.

Snijeg i leds nogostupa uz otvorene terase i s otvorenih terasa ugostiteljskih objekata dužan je ukloniti vlasnik, odnosno korisnik ugostiteljskog objekta.

Uklanjanje snijega i leda s nogostupa mora se obavljati na način da se osigura siguran i nesmetan prolaz pješaka, u širini od najmanje 1,0 metar, osim ako nogostup nije uži.

Nije dozvoljeno čišćenje nogostupa na način da se snijeg i led odlažu na očišćeni kolnik i slivnike kanalizacije.

Članak 163.

Ako osobe iz članka 160., 161. i 162. ove Odluke ne uklone snijeg i led, komunalni redar ostaviti će im obavijest da u roku od 12 sati uklone snijeg i led.

Ako osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe po obavijesti komunalnog redara, Grad će ukloniti snijeg i led putem treće osobe na odgovornost i trošak osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 164.

Osobe iz članka 160., 161. i 162. ove Odluke odgovaraju za štetu nastalu zbog nečišćenja snijega i leda, osobi koja je zbog toga pretrpjela štetu.

Članak 165.

Javnoprometne površine mogu se, radi sprečavanja nastanka leda i sprečavanja klizanja, posipatisolju ili drugim odgovarajućim materijalom.

Osoba koja obavlja uklanjanje snijega i leda s javnoprometne površine dužna je osigurati da se sol ili drugi odgovarajući materijal kojim je posipana javnoprometna površina ukloni u roku od 1 (jednog) dana od dana otapanja snijega i leda.

Članak 166.

Vlasnici ili korisnici zgrada uz javnoprometnu površinu, koji su kosinom krova okrenuti prema javnoprometnoj površini, dužni su osigurati uklanjanje snijega i leda s takvog krova.

U slučaju da nisu u mogućnosti osigurati uklanjanje snijega i leda s takvog krova, obvezni su na svakom kraju građevine postaviti zapreku s vidljivim i čitkim znakom upozorenja na prijeteću opasnost.

VI. MJERE ZA ODRŽAVANJE KOMUNALNOG REDA

Članak 167.

Nadzor nad provedbom komunalnog reda propisanog ovom Odlukom provode komunalni redari.

Pri obavljanju službene dužnosti komunalni redari nose službenu odoru i imaju službeni iskaznicu.

Izgled službene odore te izgled i sadržaj službene iskaznice komunalnog redara posebnom odlukom propisuje Gradsko vijeće.

Članak 168.

U provedbi nadzora nad provedbom ove Odluke komunalni redar je ovlašten:

1. zatražiti i pregledati isprave (osobna iskaznica, putovnica, izvod iz sudskog registra i sl.) na temelju kojih može utvrditi identitet stranke odnosno zakonskog zastupnika stranke, kao i drugih osoba nazočnih prilikom nadzora,
2. uzimati izjave od odgovornih osoba radi pribavljanja dokaza o činjenicama koje se ne mogu izravno utvrditi, kao i od drugih osoba nazočnih prilikom nadzora,
3. zatražiti pisanim putem od stranke točne i potpune podatke i dokumentaciju potrebnu u nadzoru,
4. prikupljati dokaze i utvrđivati činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, snimanjem kamerom, videozapisom i sl.)
5. obavljati i druge radnje u svrhu provedbe nadzora.

Članak 169.

Javnopravna tijela te pravne i fizičke osobe obvezne su komunalnom redaru, bez naknade za rad i troškove, u roku koji im odredi, omogućiti provedbu nadzora i osigurati uvjete za neometan rad u okviru njegovih ovlaštenja.

Nadležni tijelo ovlašteno je zatražiti pomoć policije ako se prilikom izvršenja rješenja komunalnog redara pruži otpor ili se otpor osnovano očekuje.

Članak 170.

U cilju uspostavljanja komunalnog reda i zaštite imovine Grada komunalni redar može poduzimati odgovarajuće mjere u zajedništvu s nadležnim državnim i drugim tijelima, odnosno zaštitarskim tvrtkama.

Članak 171.

U provedbi nadzora nad provedbom ove Odluke komunalni redar ima pravo i obvezu rješenjem ili na drugi propisani način narediti fizičkim i pravnim osobama mjere za održavanje komunalnog reda i to:

- uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, naprava, objekata, uređaja, reklama i drugo;
- zabraniti obavljanje radova;
- zabraniti uporabu komunalnih objekata, uređaja i naprava, ukoliko postoje nedostaci, sve dok se oni ne uklone;
- narediti vraćanje javne površine u prvobitno stanje;
- narediti i druge mjere i radnje u svrhu održavanja komunalnog reda.

Mjere za održavanje komunalnog reda propisane ovom Odlukom komunalni redar naređuje rješenjem osobi koja je povrijedila odredbe ove Odluke, odnosno osobi koja je obvezna otkloniti utvrđenu povredu.

Ako se osoba iz prethodnog stavka ne može utvrditi, rješenje se donosi protiv nepoznate osobe.

Ako komunalni redar utvrdi povredu propisa čije izvršenje je ovlašten nadzirati, može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke.

Članak 172.

Protiv upravnih akata koje donosi komunalni redar može se u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka rješenja izjaviti žalba o kojoj odlučuje upravno tijelo Splitsko-dalmatinske županije nadležno za poslove komunalnog gospodarstva.

Žalba izjavljena protiv rješenja komunalnog redara ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 173.

Za prekršaje propisane ovom Odlukom, koje u nadzoru utvrdi komunalni redar, istimože od počinitelja prekršaja naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u visini polovice propisanog minimuma novčane kazne, ako je prekršaj utvrdio obavljanjem nadzora u okviru svoje nadležnosti, neposrednim opažanjem, uporabom tehničkih uređaja, te pregledom vjerodostojne dokumentacije.

Smatrat će se da je novčana kazna iz stavka 1. ovog članka naplaćena na mjestu počinjenja prekršaja ako počinitelj prekršaja nije u trenutku kada je zatečen na mjestu počinjenja prekršaja u mogućnosti platiti novčanu kaznu, a istu plati u roku od tri dana, te dokaz o izvršenoj uplati dostavi komunalnom redarstvu.

Smatrat će se da je novčana kazna iz stavka 1. ovog članka naplaćena na mjestu počinjenja prekršaja ako počinitelj prekršaja nije utvrđen u trenutku počinjenja prekršaja ili nije zatečen na mjestu počinjenja prekršaja, a novčanu kaznu plati u roku od tri dana od primitka obavijesti o prekršaju te dokaz o izvršenoj uplati dostavi komunalnom redarstvu.

Usmeno izrečenu novčanu kaznu prema uvjetima stavka 1. ovoga članka komunalni redar naplatiti će od počinitelja prekršaja uz izdavanje potvrde o tome, bez izdavanja obaveznog prekršajnog naloga.

Ako počinitelj prekršajaplati izrečenu novčanu kaznu sukladno stavku 1., 2. i 3. ovoga članka neće se voditi prekršajni postupak, izrečena novčana kazna se ne unosi u prekršajnu evidenciju, a počinitelj prekršaja se ne smatra osobom osuđenom za prekršaj.

Članak 174.

Ako počinitelj prekršaja ne pristane platiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja izdat će muse obavezni prekršajni nalog s uputom da novčanu kaznu mora platiti u roku od 8 (osam) dana od dana pravomoćnosti obaveznog prekršajnog naloga.

Obaveznim prekršajnim nalogom osim novčane kazne može se izreći i paušalna svota troška izdavanja obaveznog prekršajnog naloga u iznosu do 200,00 kuna.

Novčana kazna smatrat će se u cjelini plaćenom ako počinitelj prekršaja, u roku iz stavka 1. ovog člankaplati dvije trećine izrečene novčane kazne.

Članak 175.

Novčane kazne naplaćene za prekršaje propisane ove Odlukom prihod su proračuna Grada.

Članak 176.

Komunalno redarstvo dužno je voditi evidenciju o počiniteljima prekršaja, izrečenim novčanim kaznama, te o naplaćenim novčanim kaznama na mjestu počinjenja prekršaja.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 177.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao vlasnik, korisnik, odnosno upravitelj zgrade neodržavane i neuredne vanjske dijelove zgrade ne obnovi i ne održava tako da se obnovljeni dijelovi zgrade uklapaju u cjeloviti izgled zgrade (članak 4. stavak 2. Odluke);
2. djelomično uređuje pročelja višestambenih zgrada (članak 4. stavak 3. Odluke);
3. piše grafite, poruke i slično, te na drugi način uništava vanjske dijelove zgrade (članak 4. stavak 4. Odluke),
4. kao vlasnik, odnosno korisnik zgrade odmah ne otkloni oštećenja vanjskih dijelova zgrade (pročelje ili pokrov postojeće zgrade)), zbog kojih postoji opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti, sukladno posebnim propisima o gradnji (članak 5. Odluke),
5. postupi protivno članku 6. Odluke,
6. postupi protivno članku 7. Odluke,
7. postupi protivno članku 8. Odluke,
8. postupi protivno članku 10. stavak 1., 4., 5. i 6. Odluke,
9. postupi protivno članku 11. Odluke,
10. postupi protivno članku 12. Odluke,
11. postupi protivno članku 13. Odluke,
12. postupi protivno članku 15. stavak 3. Odluke,
13. postupi protivno članku 16. Odluke,
14. postupi protivno članku 18. stavak 3., 4. i 5. Odluke,
15. postavi izlog koji izravno obasjavaju javnoprometnu površinu, te svojim položajem onemogućuje ili otežava korištenje javnih površina (članak 19. stavak 1. Odluke)
16. postupi protivno članku 19. stavak 3., 5. i 7. Odluke,
17. postupi protivno članku 20. stavak 1., 2. i 3. Odluke,

18. postupi protivno članku 24. stavak 2., 3. i 4. Odluke,
19. postavlja plakate na mjestima koja ne služe za tu namjenu bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 25. stavak 5. Odluke),
20. ako postupi protivno članku 26. stavak 1. i 2. Odluke,
21. postavi reklamu na javnu površinu bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 30. stavak 3. Odluke),
22. baca reklamne i druge letke (iz zrakoplova, balona i slično) na javne površine bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 30. stavak 4. Odluke),
23. postavi reklamni pano na javnu površinu bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 31. stavak 3. Odluke),
24. reklamni pano koji nema istaknutu reklamnu poruku ne prekrije odgovarajućim materijalom bijele boje (članak 31. stavak 5. Odluke),
25. postupi protivno članku 32. stavak 1. i 2. Odluke,
26. postupi protivno članku 33. Odluke,
27. postupi protivno članku 34. Odluke
28. postupi protivno članku 36. stavak 4. i 5. Odluke,
29. postupi protivno članku 39. Odluke,
30. postupi protivno članku 40. stavak 4. i 5. Odluke,
31. postupa protivno članku 42. Odluke,
32. postupi protivno članku 44. stavak 4. i 5. Odluke,
33. javni zahod ne održava u urednom i ispravnom stanju (članak 45. stavak 2. Odluke),
34. postupi protivno članku 46. stavak 3. i 6. Odluke,
35. postavlja javne telefonske govornice i poštanske sandučice bez odobrenja Nadležnog tijela (članak 47. stavak 4. Odluke),
36. na objekte, javne površine i druge prostore postavlja spomenike, spomen ploče, skulpture i slične predmete, te postavljene uklanja, bez odobrenje Nadležnog tijela (članak 48. Odluke),
37. postupi protivno članku 50. stavak 1. i 2. Odluke,
38. kolodvorsku zgradu, peron, sanitarni uređaj i predprostor kolodvora, te čekaonicu ne održava urednima, čistima i ispravnima (članak 51. Odluke),
39. autotaksi stajalište koristi protivno namjeni za koju je određeno (članak 52. stavak 2. Odluke),
40. postupi protivno članku 53. Odluke,
41. izlaže ili prodaje poljoprivredne, prehrambene i druge proizvod izvan prostora tržnica bez odobrenja Nadležnog tijela (članak 57. stavak 1. Odluke),
42. postupi protivno članku 59. stavak 1. i 2. Odluke),
43. groblja koja joj je Grad povjerio na upravljanje ne održava čistima i urednima (članak 60. stavak 1. Odluke),
44. kao vlasnik, odnosno korisnik septičke jame na traženje komunalnog redara ne predoči dokaz vodonepropusnosti septičke jame, odnosno potvrdu ovlaštene osobe za ispitivanje vodonepropusnosti sustava odvodnje (cijevi i septičkih jama) (članak 61. stavak 5. Odluke)
45. kao vlasnik, odnosno korisnik septičke jame redovno i na vrijeme ne zatraži njezino čišćenje kako ne bi došlo do prelijevanja, a time i onečišćenja okoline (članak 62. stavak 1. Odluke),
46. okolni prostor i septičku jamu nakon završenog čišćenja ne dezinficira i dovede u bezopasno stanje po zdravlje ljudi (članak 62 stavak 2. Odluke),
47. izlijeva fekalije u more i druge vodotoke, odnosno izvan za to predviđenih mjesta (članak 62 stavak 7. Odluke),
48. postupi protivno članku 64. stavak 2. Odluke,
49. postupi protivno članku 66. Odluke,
50. unutar građevinskog područja Grada drži domaće životinje: kopitare, papkare i perad (članak 67. stavak 1. Odluke),

51. postupi protivno članku 71. stavak 3. i 5. Odluke,
52. postupi protivno članku 73. stavak 2. Odluke,
53. postupi protivno članku 74. Odluke,
54. postupi protivno članku 75. Odluke,
55. postupi protivno članku 78. stavak 2. 3. i 4. Odluke,
56. postupi protivno članku 79. stavak 3. i 4. Odluke,
57. na javne površine i zemljište u vlasništvu Grada postavlja montažne objekte i druge naprave za potrebe javnih manifestacija bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 80. Odluke),
58. na javnim površinama i zemljištu u vlasništvu Grada izlaže i nudi robu na prodaju putem pokretnih prodavača, te pruža marketinške i slične usluge, bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 81. Odluke),
59. na javnim površinama postavlja stolove, stolice, suncobrane, stalke, police, reklamne panoje i slično, bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 82. stavak 6. Odluke),
60. kao vlasnik ili korisnik poslovnog prostora koji koristi javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada isto ne održava čistom i urednom (članak 83. stavak 1. Odluke),
61. postupi protivno članku 84. stavak 2., 3. i 4. Odluke,
62. kao vlasnik ili korisnik poslovnog prostora nakon isteka ugovora ili rješenja o korištenju javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada ne ukloni stolove, stolice i ostalu opremu s javne površine ili zemljišta u vlasništvu Grada, te ako istu ne dovede u prvobitno stanje (članak 85. stavak 1. Odluke),
63. uređuje i oprema odobrenu javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada, što podrazumijeva veće, složenije i obimnije zahvate u prostoru, bez posebnog odobrenja gradonačelnika i Nadležnog tijela (članak 86. Odluke),
64. postupi protivno članku 87. Odluke,
65. postavlja reklamu na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Grada, bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 89. stavak 5. Odluke),
66. bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela postavlja objekte, uređaje ili naprave, te obavlja bilo kakve radove na javnim zelenim površinama (članak 90. stavak 5. Odluke),
67. bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela na javnim zelenim površinama postavlja parkovnu opremom: ljuljačka, tobogan, penjalica, vrtuljak i slične naprave za igru djece, klupa, stol, parkovna ogradica, zaštitni stupići, posude za otpatke i slično (članak 91. stavak 5. Odluke),
68. postupi protivno članku 92. Odluke,
69. postupi protivno članku 93. stavak 1. Odluke,
70. na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada obavlja bilo kakve radove bez odobrenja, odnosno suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 94. stavak 1. Odluke),
71. kao investitor, odnosno izvođač radova, nakon izvršenih radova na javnoj površini ili zemljištu u vlasništvu Grada istune vrati u prvobitno stanje (članak 94. stavak 3. Odluke),
72. za prokope, istovar, smještaj i utovar građevnog materijala, postavu kontejnera za potrebe gradilišta, podizanje građevinskih skela, kрана i ograda gradilišta za sanaciju i rekonstrukciju ili zaštitu od padanja dijelova fasada, popravak vanjskih dijelova zgrada i slične građevinske radove ili gradnju objekta, koristi javnu površinu i/ili druge površinu uz nju bez odobrenja ili suprotno odobrenju Nadležnog tijela (članak 95. stavak 4. Odluke),
73. postupi protivno članku 96. Odluke,
74. postupi protivno članku 97. Odluke,
75. postupi protivno članku 99. stavak 2. Odluke,
76. postupi protivno članku 100. Odluke,

77. postupi protivno članku 101. Odluke,
78. postupi protivno članku 103. Odluke,
79. kao investitor, odnosno izvođač građevinskih radova višak zemlje od iskopa i otpadni građevinski materijal ne odloži na za tu svrhu predviđena odlagališta-deponije (članak 104. stavak 1. Odluke),
80. odlaže zemlju od iskopa i otpadni građevinski materijal izvan odlagališta predviđenih za tu svrhu (članak 104. stavak 3. Odluke),
81. postupi protivno članku 105. Odluke,
82. postupi protivno članku 106. stavku 2., 3., 4. i 5. Odluke,
83. postupi protivno članku 107. stavku 2. i 3. Odluke,
84. parkirališne površine koristi suprotno postavljenoj prometnoj signalizaciji (članak 125. stavak 2. Odluke)
85. za zaustavljanje i/ili parkiranje vozila koristi parkirno mjesto koje prometnom signalizacijom nije određeno za parkiranje i/ili zaustavljanje te vrste vozila (članak 125. stavak 3. Odluke)
86. za zaustavljanje i/ili parkiranje vozila koristi javnoprometnu površinu koja je prometnom signalizacijom zabranjena za parkiranje i/ili zaustavljanje vozila (članak 125. stavak 4. Odluke),
87. opskrbne punktove koristi za zaustavljanje i parkiranje vozila kojima se ne vrši dostava robe ili protivno uvjetima određenima postavljenim prometnim znakom (članak 126. stavak 2. Odluke)
88. postupi protivno članku 127. stavak 4. i 5. Odluke,
89. postupi protivno članku 128. stavak 3. Odluke,
90. postupi protivno članku 131. stavak 3. i 4. Odluke,
91. postavlja posude za otpatke na stupove na kojima se nalaze prometni znakovi, stupovi javne rasvjete, drveća i jarbole za isticanje zastava, te na druga mjesta na kojima bi narušavali izgled naselja, zgrada ili bi ometale promet (članak 132. stavak 2. Odluke),
92. postupi protivno članku 133. stavak 2. Odluke,
93. postupi protivno članku 134. stavak 1., 2. i 3. Odluke,
94. postupi protivno članku 135. Odluke,
95. postupi protivno članku 136. Odluke,
96. postupi protivno članku 137. Odluke,
97. postupi protivno članku 138. stavak 2. i 3. Odluke,
98. postupi protivno članku 139. stavak 2., 4. i 5. Odluke,
99. postupi protivno članku 142. stavak 3. i 4. Odluke,
100. postupi protivno članku 146. stavak 1. i 3. Odluke,
101. postupi protivno članku 148. stavak 1. Odluke,
102. postupi protivno članku 149. stavak 3. Odluke,
103. postupi protivno članku 152. Odluke,
104. postupi protivno članku 153. Odluke,
105. postupi protivno članku 155. stavak 2. Odluke,
106. postupi protivno članku 156. Odluke,
107. postupi protivno članku 157. stavak 1. Odluke,
108. postupi protivno članku 158. Odluke,
109. postupi protivno članku 160. Odluke,
110. postupi protivno članku 161. Odluke,
111. postupi protivno članku 162. Odluke,
112. postupi protivno članku 165. stavak 2. Odluke,
113. postupi protivno članku 166. Odluke,

Članak 178.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 kn kaznit će se za prekršaje iz članka 177. stavka 1. ove Odluke odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 179.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaje iz članka 177. stavka 1. ove Odluke fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, koja počini prekršaj u vezi obavljanja njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Članak 180.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 1.000,00kn kaznit će se fizička osoba ako:

1. počini prekršaj iz članka 177. stavka 1. ove Odluke,
2. se kupa u javnim vodoskocima i fontanama, te ako vadi novac bačen u javne vodoskoke i fontane (članak 46. stavak 4. Odluke),
3. parkira motorno vozilo na način da se time specijalnom vozilu za odvoz otpada onemogućiti pristup posudama za otpad ili se na drugi način onemogućiti odvoz otpada(članak 125. stavak 5. Odluke)
4. prebire po posudama/spremniciama za otpatke na javnim površinama i/ili odnosi otpada ili dijelove otpada iz istih, na način da se pri tom otpad rasipa oko posude/spremnika i onečišćuje javna površina (članak 133. stavak 1. Odluke)
5. na prirodnim i uređenim plažama nakon korištenja plaže ostavlja ručnike, rekvizite za plažu i druge stvari osobne namjene (članak 140. stavak 1. Odluke),
6. dovodi i pušta kućne ljubimce na prostore dječjih igrališta, cvjetnjake ili uređene travnjake, te prirodne i uređene plaže (članak 143. stavak 1. Odluke),
7. kao vlasnik, odnosno posjednik kućnog ljubimca odmah ne očisti javnu površinu koja je onečišćena otpacima njegovog kućnog ljubimca (članak 143. stavak 3. Odluke),
8. na javnim površinama konzumira alkoholna pića (članak 144. stavak 1. Odluke),
9. crta i piše po javnoprometnim površinama bez odobrenja Nadležnog tijela (članak 147. Odluke),
10. postupi protivno članku 148. stavak 2. i 3. Odluke.

Članak 181.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 1.000,00 kn kaznit će fizička osoba –roditelj, odnosno staratelj djeteta koje je počini prekršaj iz članka 180. ove Odluke, ako je propustio dužnost staranja o djetetu.

Dijete je osoba do navršениh 14 godina života.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 182.

Za predmete, naprave i objekti postavljene na javne površine, te na površine i objekte u vlasništvu drugih osoba bez odobrenja Nadležnog tijela, a prije stupanja na snagu ove Odluke, potrebno je ishoditi odobrenje, u protivnom isti će biti uklonjeni.

Članak 183.

Odredbe glave III. ove Odluke koje se odnose na javne površine na odgovarajući se način primjenjuju i na zemljište u vlasništvu Grada.

Članak 184.

Na dan stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o komunalnom redu (Glasnik Grada Makarske, broj 1/18).

Članak 185.

Postupci započeti do stupanja na snagu ove Odluke nastavit će se i dovršiti po odredbama Odluke o komunalnom redu (Glasnik Grada Makarske broj 1/18).

Članak 186.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Glasniku Grada Makarske.

Klasa:363-02/19-01/1

Ur.broj: 2147/01-03/3-19-1

Makarska, _____ 2019.g.

Predsjednik Gradskog vijeća

Marko Ožić-Bebek, dr.med.